Regd. No. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

12-9-69 శుక్రవారం

తెలుగుటీచర్ల పరీక్షలు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వ పరీక్షలు నవంబరున విజయవాడలో జరుగును. దరఖాస్తులు, పీజులు (రూ. 15/- లు) 30-9-69 తేదివరకు పోస్టుఫీజులేక అందుకొందురు. దరఖాస్తు ఫారము, వివరములు వుచితము.

వ. శం. వ్య. K. V. N. R. NAIDU

C/o

కె. బలరామయ్య - న్యూస్‌ఏజంటు

వార్తరాజాపాళెం - నెల్లూరుజిల్లా.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 37

12-9-69 తేది

శుక్రవారము నుండి

నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో

డీన్‌మార్టిన్ నటించిన

AMBUSHERS

కలర్—గొప్ప గూఢచారి చిత్రం

ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమం మందగించింది- నాయకులకు ప్రధానిమీద ఆశ అధికమైంది!

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుకోగలుగుతాడా?

తెలంగాణా సమస్య దినదినం జటిలం కావడమేకాక, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ముఠా రాజకీయాలకు ఆలవాలమై పోతున్నది.

రాష్ట్ర సమైక్యతను పరిరక్షించాలనే ఉద్దేశంతో మంత్రివర్గంనుంచి బయట పడిన వి. బి. రాజుగారు, ముందు తెలంగాణా శాసనసభ్యులను, తరువాత ఆంధ్ర శాసనసభ్యులను సమీకరించి, వీరిలో అత్యధికులకు అంగీకారయోగ్యమైన పరిష్కారాన్ని సాధించాలనే సంకల్పంతో ప్రయత్నం ప్రారంభించారు.

దీనికి ముందుగా, అసలు ప్రాంతీయ సంఘంలోనే ఒక కార్య వ్యూహానికి పై ఇలాంటి అంగీకారాన్ని సాధించాలని

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

చాలావరకు కృతకృత్యులయ్యారు. క్రితం నెల ప్రాంతీయసంఘం తెలంగాణాసమస్య గురించి విపులంగా ఒక తీర్మానం చేసింది. ఈ తీర్మానం రాజుగారు తదితరులు వాంఛించినంతదూరం పోలేదుకాని స్థూలంగా రాజుగారి ఉద్దేశాలనే అది ప్రతిబింబించింది.

ఇప్పటి మంత్రులతో సహా తెలంగాణా కాంగ్రెస్ వాదులందరుకూడా, ఇప్పటి ప్రతిష్టంభన వైదొలగాలంటే తీసుకోవలసిన చర్యలగూర్చి ఈ తీర్మానం రూపంలో తమ సమ్మతి తెలియజేశారు. ఇందులో ముఖ్యమైన సూచనలు రెండు వున్నాయి. ఒకటి రాజకీయమైన మార్పులు, రెండవది పరిపాలన సంబంధమైన మార్పులు, తెలంగాణా ప్రజలకు సంతృప్తికరంగా వుండే విధంగా చేయాలి.

ఈ ప్రాతిపదిక పైన శాసనసభ్యులు, ఉభయ ప్రాంతాలకూ చెందినవారు కూడా నిర్ణయాలు చేస్తే, తగుచర్యలు తీసుకొనడానికి వీలవుతుందని రాజుగారు, ఆయనలా ఆలోచిస్తున్న మరికొంతమంది అన్నారు. అందుకే సెప్టెంబరు 6న తెలంగాణా శాసనసభ్యుల సందర్శి, పార్టీ విభేదాలు లేకుండా ఆహ్వానించారు. మరునాడు ఆంధ్రశాసనసభ్యుల సమావేశం, ఆ మరునాడు ఉభయప్రాంత శాసనసభ్యుల సంయుక్త సమావేశం జరుగనున్నారు కాని సెప్టెంబరు 6 ఉదయం హఠాత్తుగా, అప్పుడే కాంగ్రెస్ పార్టీ చీఫ్ విప్‌గా నియమింపబడిన వర్గి రామిరెడ్డి రిపేక, తెలంగాణా కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులందరికీ మధ్యాహ్నం భోజనానికి, 3 గంటలకు సమావేశానికి ఆహ్వానాలు వెళ్ళాయి. (రాజుగారు ప్రత్యేకులు పిలిచిన సమావేశంకూడా మూడింటికే ప్రారంభమవుతుంది) వి. రామచంద్రారెడ్డిగారు (పావన్నపేట రాజా) తమ నివాసంలో వీరందరికీ భోజనాలు పెట్టారు. అప్పుడు మాత్రం 50కి పైగా హాజరయారట మూడుగంటల సమావేశానికి 20 మంది మాత్రమే హాజరయారు.

ఏమైతేనేం, ఒక సుదీర్ఘమైన తీర్మానం ఆమోదించినట్టు ప్రకటించింది, దాని సాయంత్రం సమాచారశాఖద్వారా (తరువాత మంత్రి కాదన్నారనుకోండి) పత్రికా విలేఖరులకు అందజేశారు.

అదేరోజున మూడింటికి రాజుగారి కన్వెన్షన్ జరిగింది. అక్బర్‌అలీఖాన్ ఎం.పి. అధ్యక్షత వహించారు. అందులో జరిగిన చర్చలు పత్రికలలో విడుదలయాయి.

మంత్రివర్గీయులు ఏర్పాటు చేసిన సమావేశాన్ని వమ్ముచేయడానికే ఈ సమావేశం అనడంలో సందేహం లేదు.

మొదటినుంచి తెలంగాణా శాసనసభ్యుల్లో అనైక్యత మూలంగానే తెలంగాణా సమస్యకు పరిష్కారమంటూ లేకుండా పోయింది.

ప్రాంతీయ సంఘంలో కలిసే కూడా శాసనసభ్యులంతా సమావేశమై నిర్దిష్టంగా తమకు కావలసిందేమిటో సమైక్యంగా వెల్లడిచేస్తే కేంద్రానికిగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికిగాని ఏంచేయాలో సులభతరమవుతుంది. మంత్రి వర్గీయులు, ఇతర్లతో కలవడానికికూడా ఎందుకు సంకోచించారో అర్థంకాదు.

నిజానికి వేర్వేరుగా జరిగిన ఈ చర్చలు దాదాపు ఒకేరకంగా జరిగాయి. తెలంగాణా వుద్యోగుల విషయంలో, తెలంగాణా సత్యాగ్రహ ఖైదీల విడుదల విషయంలో, ఆర్.టి.సి., ఎలెక్ట్రిసిటీబోర్డు అదిగల సంస్థల్లో తెలంగాణాకు ఉద్యోగ ప్రాతినిధ్యం విషయంలో ఏకాభిప్రాయమున్నది. రాజకీయమార్పులు కావాలని

బ్రహ్మానందరెడ్డికి ఆశీర్వాదాలు— తెలంగాణా నాయకులకు ఆశలు?

మంత్రివర్గీయులు కోరలేదుకాని ఈ కోరికను వెలిబుచ్చిన ప్రాంతీయసంఘం తీర్మానానికి వీరుకూడా బాధ్యులు. దానికి కట్టుబడివుండక తప్పదు. నిజానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ జూలై 6 నాటి సమావేశ తీర్మానం ద్వారానే రాజకీయ మార్పులకు వీరంతా సమ్మతించారు.

ఆంధ్రప్రాంత శాసనసభ్యుల్లోకూడా ముఖ్యమంత్రి లేక ఆయనన్ను బలపరచేవారు. తెలంగాణా విషయంలో అవలంబిస్తున్న వైఖరిపట్ల అసంతృప్తి దినదినం హెచ్చుతున్నది.

ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమం మందగించిందని చెప్పవచ్చును. వుద్యమ నాయకుల్లో ప్రధానమంత్రిపట్ల విశ్వాసం- ఆశా అధికంగా కలిపిస్తున్నది. ఆమె తమ కోరిక సఫలం చేస్తుందన్న ఆశ వీరిలో చాలా కలిపిస్తున్నది. దీనికి ఆధారమేమిటో తెలియదు. బెంగుళూరునుంచి ఢిల్లీ వెళ్తున్న కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నిజలింగప్పగారు, బేగంపేట విమానాశ్రయంలో విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర నాయకత్వంలో మార్పువచ్చి తీరుతుంది, ఇప్పుడు ప్రత్యేకం తల విర్పడింది కనుక మార్పును ప్రవేశపెట్టే విషయం చేపడుతామని చెప్పారు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక అనంతరం కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి ఈ రాష్ట్రంలో కూడా గౌరవం తగ్గిందనడంలో సందేహం లేదు. వీరు తమ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుకోగలుగుతారని తోచడంలేదు. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు కాని, ఆయన సహచరులు కాని, జూలై 6 నాటి కాంగ్రెస్‌పార్టీ తీర్మానాన్ననుసరించి కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలో మార్పురావలసిన అవసరం లేదని, ఆ తీర్మానం అమలు చేయడానికి ఉద్దేశించింది కాదని భావిస్తున్నట్టుగా తెలుస్తున్నది. ఇలాంటి వాగ్దానభంగాలు ఆంధ్ర రాజకీయ నాయకులకు కొత్త కాదు.

——

తెలంగాణా వుద్యమ తీవ్రత ఇప్పుడు వీధులనుండి, శాసనసభకు మారినట్టుంది శ్రీ కొండాలక్ష్మణ్ వగైరాలు శాసనసభ చర్చలకు అడుగడుగున అవరోధాలు కల్గిస్తున్నారు; తమ అక్కసును సంతా అక్కడ వెళ్ళగక్కుతున్నారు.

తెలంగాణాలో కాలేజీలు, స్కూళ్ళు తెరువబడినాయి. హాజరయ్యే విద్యార్థుల సంఖ్యకూడా పెరుగుతున్నది. వీటిని జరగనివ్వకూడదనే వుద్యమమూ వున్నది. కాని అది అంతబలంగా వున్నట్టులేదు.

బ్రహ్మానందరెడ్డి పోవాలి— రాష్ట్రసమైక్యత పరిరక్షింపబడాలి!

వరంగల్లులోని ప్రాంతీయ ఇంజనీరింగు కాలేజి ఈ రోజు (12 తేది) తెరువబడుతున్నది. 1, 2 సంవత్సరాల క్లాసులు మాత్రం 16 తేది ప్రారంభమవుతాయట.

——

నాణ్యతకు - మన్నికకు ప్రఖ్యాతి గాంచిన
మఫత్‌లాల్ వస్త్రములకు నెల్లూరు పట్టణములో

*** ద్వారక ***

మిల్లువారలచే అనుమతి పొందిన
మఫత్‌లాల్ గ్రూప్‌మిల్సు

ఆథరైజ్డు టెక్స్‌టైల్ షో రూమ్

ట్రంకురోడ్డు (చంద్రభవన్ ప్రక్కన) నెల్లూరు

దయచేయ ప్రార్థన

ఇది ఒక్కటిమాత్రమే మిల్లులచే అనుమతిపొందినషాపు

ఇచ్చటనే నమ్మకముగా అన్ని వస్త్రములు మిల్లువారు
నిర్ణయించిన ధరలకు లభించును.

అన్యథా జరుగు ప్రకటనలు వ్యాపారమునకు మాత్రమే.

నెల్లూరు పట్టణములో "ద్వారక" ఒక్కటిమాత్రమే ప్రప్రథముగా
మిల్లులచే అనుమతి పొందినది.

ఇండ్లస్థలం అమ్మకం

నెల్లూరు పత్తేఖాం పేట సమీపమున శెక్కియా మిట్టలో ప్లాటు నెం. 21 రు షుమారు 57 అంకణములు ఇండ్లస్థలము అమ్మబడును - వివరములకు:-

యం. డి. యిస్మాయిల్,
(శెక్కియా మిట్ట)
పత్తేఖాంపేట నెల్లూరు-3.

ప్రకటన

★★★

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకా, మర్రిపాడు గ్రామ కాపురస్తురాలు ముడి బుజ్జమ్మ యిందుమూలకముగా యావన్మందికి తెలియజేయునది యేమనగా:- నా మీద ద్వేషముతో నా భర్త ముడి ఆదిశేషారెడ్డి, నా భర్తగారి తండ్రి ముడి రామిరెడ్డి మా కుటుంబ ఆస్తులను దాటుదల విక్రయముల ద్వారా అన్యాక్రాంతములు చేస్తూవున్నారు. నాకు నలుగురు మైనరు కుమార్తెలు వున్నారు. మా కుటుంబానికి అప్పులులేవు. ఆస్తులు అమ్మవలసిన అవసరములేదు. నాకు, పిల్లలకు భరణంహక్కు కలదు. పిల్లలకు ఉమ్మడి కుటుంబములో భాగంహక్కు వున్నది. యిట్టి పరిస్థితులలో వారుచేసిన వరాదీనములు చెల్లనేరవు.

ముడి బుజ్జమ్మ,
గుడిపాడు, 9-9-69.

నెల్లూరు జిల్లా
అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టులో

కావలి సబ్‌కోర్టు: ఐ. పి. నె. 6/65 రు.

తిన్నలూరు శేషయ్య - తండ్రి - వెంకటప్పయ్య - లింగరాయకొండ - కందుకూరు తాలూకా —యిన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరులో యిన్‌సాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీలకు ఆయా క్రెడిటర్లు తమ బాకీ రుజువు పత్రములను ఈ ఆఫీసులో 10-10-69 తేది పగలు 2 గంటలలోగా దాఖలు చేసుకోవలెను. అట్లు దాఖలు చేసుకొనని బాకీదార్లకు దామాషా పంపిణీ యివ్వబడదు.

—సి. సత్యనారాయణమూర్తి,
అఫిషియల్ రిశీవరు.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. No. 72 of 1968.

కగిరి అసలు నె. 72/1967 రు.
దిత్యకవి అనంతాచార్యులు — వాది.
వేల్దూరి వెంకటశేషమ్మ వగైరా
.... — ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరున ఇందుక్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టులో 13-10-1969 తేది పగలు 10 గంటలకు యాలము జరుపబోవుచున్నారు. గనుక కొనువారు హాజరై కొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

కందుకూరు తాలూకా, వలేటూరు గ్రామంలో నెం. 435 రు పట్టా దాఖలా కొండమెట్ట సర్వే నె 216 రు, యె 7-79 ట్లులో 1-2-3 ప్రతివాదులకు హక్కుగల యె 6-17 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] పోమెర్ల శేషయ్యభూమి [ద] వేల్దూరి అనంతపద్మనాభయ్య వగైరాల భూమి [ప-ఉ] వేల్దూరి రామలింగశర్మభూమి. యీ హద్దులలోని భూమి యె 6-17 ట్లు (2.09 హెక్టార్లు.) యిందులోని నానాజాతి వృక్షములు వగైరాలు.

వాది క్రయం రూ. 150/- లు.
అమీనా క్రయం రూ: 7000/- లు.
కోర్టువారిక్రయం రూ. 7000/- లు.

—పి. వి. బి. కృష్ణమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య భాద్రపద శుద్ధ పాడ్యమి శుక్రవారం 12-9-1969

మైకా గనులలో భద్రత

దేశంలోని కార్మికవర్గానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న మహోపకారాల్లో గనులలోని భద్రతను గూర్చి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం ఒకటి. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఒకశాఖే ఏర్పాటుచేయబడింది. ఈ శాఖ ప్రతిసంవత్సరం భద్రతావారోత్సవాలు నిర్వహించి కార్మికుల్లో భద్రతా విజ్ఞానాన్ని, యజమానులలో గనుల సమర్థతను పెంపొందజేస్తున్నది.

మనదేశంలో ప్రభుత్వ కార్యక్రమమంటే కేవలం లాంఛనప్రాయంగా జరుగుతుంటుంది. వనమహోత్సవాల మొదలు హరిజన దినోత్సవాలవరకు నామకార్థంగా, లెక్కకోసం జరిగేవేగాని, దానివల్ల సత్ఫలితం కలగాలనే వుద్దేశ్యంతో జరిగేవి కావు. అంతేకాక, ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో అధికార్లు వుద్యోగులతప్ప, ప్రజలుపాల్గొనడమనేదికూడా అరుదు. ఈ గనుల భద్రతావారోత్సవాలు మాత్రం ఇందుకు భిన్నమని చెప్పక తప్పదు.

గనుల భద్రతావారోత్సవంకూడా ప్రభుత్వ సూచనమీద జరిగేదే. కాని ఇందులో అధికార్ల ప్రమేయంకంటే, గని యజమానుల వుత్సాహం, కార్మికులపాత్ర ఎక్కువగా వుంటున్నది; ఈ వుత్సవం ఆవధికారులదే అనే అభిప్రాయాన్ని కల్గిస్తున్నది. ముఖ్యంగా మైకా గనులకు సంబంధించి ఈ భద్రతావారోత్సవం ఒక పండుగగా జరుపబడుతున్నదంటే అతిశయోక్తి కాదు. కార్మికుల భద్రత కోసం మనం శ్రమ ఎందుకు తీసుకోవాలనే మనస్తత్వం యజమానులలో లేకపోవడం, ఒక గనికంటే ఇంకోగని సాంకేతికంగా భద్రతదృష్ట్యా ఆధిక్యత పొందాలనే పోటీతత్వం ప్రబలడం ప్రశంసనీయమైన విషయం.

పూర్వం గనులు అధ్వాన్నంగా వుండేవి. గాలివుండేవికాదు; వెలుతురు వుండేదికాదు; త్రాగడానికి నీళ్ళు లభించేవి కావు; దిగడానికి ఎక్కడానికి నిచ్చెనలు వుండేవికావు; పేలుళ్ళు గీలుళ్ళు మొరటు పద్ధతుల్లో జరుపబడేవి; ప్రథమచికిత్సకు వసతులుండేవికావు. గనులను పరిశుభ్రంగా, సౌకర్యవంతంగా, ప్రమాదాలకు ఆస్కారం లేకుండా నడపాలనే వుద్దేశ్యం యజమానులలో వుండేదికాదు; కార్మికులూ పొట్టకూటికోసం కష్టమూనుకొని పనిచేయడమేకాని, భద్రతా విజ్ఞానం వారిలో వుండేదికాదు. అందువల్ల అమాయకులైన కార్మికులు ఎందరో ప్రాణాలు కోల్పోయేవారు; ఎందరో వికలాంగులయ్యేవారు. గనులు మృత్యుమందిరాలుగానే వుండేవి.

ఇప్పుడు చాలవరకు ఆ పరిస్థితి మారిపోయింది. భద్రతావారోత్సవాలు ప్రవేశపెట్టకముందే సాంకేతిక ఆరోగ్య భద్రతాదృష్ట్యా సమర్థవంతంగా నిర్వహింపబడుతుండిన పామైకా వంటి గనులు కొన్ని వున్నా; ఈ వుత్సవాలు ప్రారంభమైన ఆరేడేళ్లలో దాదాపు ప్రతిగని రూపం మారిపోయింది; ప్రతి యజమాని దృష్టి మారింది; ప్రతి కార్మికుని వైఖరి మార్పుచెందింది; భద్రతా వారోత్సవాల సందర్భంలో బహుమతులుగా జరిగే వ్యవహారము, పోటీల పరిస్థితి ఎంతో మార్పుతెచ్చాయి. ఉత్సవాలు ఇట్లనే కొనసాగితే, మరికొన్ని ఏళ్లలో బయట పనిచేయడం ఎంత సులభమో, ప్రమాదాలకు అతీతమో; గనిలోపల పనిచేయడంకూడా అంతే సులభంగా, ఆరోగ్యవంతంగా, భద్రంగా వుండగలదు.

అందువల్ల గనుల మంత్రి సూచించిన విధంగా ఈ వుత్సవాలు రెండేళ్ళకొకసారి జరగడం కాకుండ, ప్రతి ఏడూ జరగడం అవసరమనే మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈ వుత్సవనిర్వహణలో అత్యంత శ్రద్ధ శ్రమలు, వుత్సాహ ఆసక్తులు ప్రదర్శిస్తున్న మైకా గనుల భద్రతావారోత్సవ సంఘాన్ని; వారికి మార్గదర్శకంగా వుంటున్న గనుల భద్రతాశాఖను అభినందిస్తున్నాము. వారి కృషి, సేవ సత్ఫలితాలనిస్తున్నందుకు సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. ——

ఈ వారం విశేషాలు

నెలరోజుల నిరాహారం

చండీఘర్‌ను పంజాబులో చేర్చాలంటూ పంజాబ్ స్వతంత్రపార్టీయుడైన 80 ఏళ్ల వృద్ధ నాయకుడు శ్రీ దర్శన్‌సింగ్ ఫెరుమాన్ దాదాపు నెలరోజులనుండి అమృతసర్‌లో నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. ఆయనకు పోటీగా చండీఘర్‌ను హరియానాలోనే చేర్చవల్సిందంటూ శ్రీ ఉదయసింగ్ మాన్ అనే హరియానీయుడుకూడా నిరాహారదీక్షలో కూర్చొనున్నాడు.

చండీఘర్ సమస్య యిప్పటిదికాదు. పంజాబ్, హర్యానా రాష్ట్రాల విభజన జరిగి ఏళ్ళు పూళ్ళు కావస్తున్నా చండీఘర్‌పై యింకా నిర్ణయం జరగలేదు. అప్పట్లో ప్రధాని మధ్యవర్తిత్వం జరిపి పరిష్కారం చేస్తుందన్నారుకానీ ఆమెకు తీరిక దొరకలేదు. ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా వేయడం, మీనమేషాలు లెక్కపెడూ తడం అలవాటైపోయింది. మన కేంద్ర ప్రభుత్వం కాలీగా చండీఘర్‌ను చెరిసగం చేసేసి చెరొకటి యిస్తే సరిపోదా?

బెంగాల్‌లో నిరాహారాలు

ప్రధాని ఇందిరమ్మ తన 'సోషలిస్టు సందేశం' వినిపించేందుకు దేశపర్యటన చేయబోతున్నదనే విషయం పాఠకులెరిగినదే. ఐహాటా ఆ పర్యటనలో భాగంగా ఆమె ఈరోజు నుండి (12 తేది నుండి) పశ్చిమబెంగాల్‌లో పర్యటిస్తున్నది.

రాష్ట్రపతి ఎన్నికల సందర్భంలో ప్రధానిపై చేసిన విమర్శలకు క్షమాపణలు చెప్పుకుంటేనేగాని ఆమె సభల్లో బెంగాల్ పి. సి. సి. అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పి. సి. చందర్ అధ్యక్షత వహించేదుకు వొప్పుకోమంటూ ప్రధాని 'కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు' ముఠావారు పేచీ కోరుగా మాట్లాడంతో- ఈ గొడవంతా ఎందుకు పొమ్మంటూ, అసలు నేను ప్రధాని ప్రసంగించబోయే బహిరంగ సభల్లో గానీ, యితర కార్యక్రమాల్లో కానీ పాల్గొనబోవడంలేదు పొమ్మన్నాడట పి. సి. సి. అధ్యక్షుడు.

అయితే సమైక్యతావాదులనేవారు ఎప్పుడూ కొందరు వుండనే వుంటారు కదా. వీళ్ళే మంటున్నారంటే పి. సి. సి. అధ్యక్షుడు ప్రధాని సభలో పాల్గొనవల్సిందే, పార్టీ సమైక్యత కాపాడబడవల్సిందే అంటున్నారు. కేవలం అనడమేకాదు, పార్టీ సమైక్యతా సాధనకోసం నిరాహారదీక్షకూడా ప్రారంభించారు దాదాపు సలక్షైమందిదాకా. ఇది సంగతి!

కమ్యూనిస్టు ఫ్రంట్లు

కేరళ ప్రభుత్వ మంత్రివర్గంలో అంతఃకలహాలు ప్రారంభమౌతున్నవి. రెండ్రోజుల తర్వాతగా మొన్న 10 తేది జరిగిన కాబినెట్ సమావేశంలో అలకవహించి ఐదుగురుమంత్రులు - ముగ్గురుమార్క్సిస్టులు, కర్షక తొజిలాళి, కేరళ సోషలిస్టు సంఘము - పెద్దగా అంగంలేమీ హఠాత్తుగా సమావేశంనుండి లేచిపోయారు. అంటే వొకవిధంగా 'వాకౌట్' చేశారన్నమాట. మిగతా ఆర్గురు మంత్రులు - రైట్ కమ్యూనిస్టు రివల్యూషనరీ సోషలిస్టు ఐ.ఎస్. సోషలిస్టు ముస్లింలీగ్ మంత్రులు - కూర్చుని మిగతా కార్యక్రమం జరిపేసినారు. కర్షక తొజిలాళి మంత్రి (ఆరోగ్యశాఖమంత్రి) వెల్లింగ్టన్‌పై అవినీతి ఆరోపణలగూర్చి ఈ ఆర్గురు మంత్రుల తరఫున ప్రస్తావన చేసినపుడు పై ఐదుగురు సమావేశంవదలి వెళ్ళిపోవడం గమనార్హం. ఈ ఐదుగురు వెళ్లిపోయినందువల్ల మిగిలినవారికి 'కోరం' వుండదట. 'కోరం' కు 7 మంది వుండాలి. ఇదీ కింకం.

కేరళ ప్రభుత్వంలోని వివిధ వర్గాలమధ్య యింతకాలంగా ఏర్పడిన భేదాలనీ కూడా మంత్రులపై వచ్చిన అవినీతి ఆరోపణల గూర్చి విచారణ జరిపించే విషయమై ఏర్పడ్డవే. మంత్రులందరిపై వచ్చే అవినీతి ఆరోపణలను సమగ్రవిచారణ జరిపేందుకు 'అపెక్సు కమిటీ' నొకదాన్ని ఏర్పాటుచేసేందుకు మార్క్సిస్టు పార్టీ మొదట్నుండి సుముఖంగాలేదు. అపెక్సు కమిటీ అంటే- కాంగ్రెస్ పార్టీవారికికూడా అందులో సభ్యత్వంలభిస్తే తమపై దుష్ప్రచారం చేసేందుకు దాన్ని దొరుకుతుందేమోనని మార్క్సిస్టుల భయం.

ఏమైతేనేం దాదాపు సంవత్సరంగా కేరళలో యీ రగడ కొనసాగుతున్నది. ఎట్లయితేనేం మంత్రి వెల్లింగ్టన్‌పై తక్షణం విచారణజరపాలంటూ అంతమంది గట్టిగా

—కాలవ 7 వ పేజీలో

వజ్రాల గనులు

29-8-69 తేది జమీన్‌రైతులో శ్రీ కె. సుబ్బరామరెడ్డి ఎం. ఎ. గారు 'ఆంధ్రదేశంలో వజ్రాలగనులు' అనే వ్యాసంవ్రాసి వున్నారు. వజ్రాలను పరిశోధించేకృషి అంతరించిందని వారు విచారించినారు.

ఇప్పటికి మనదేశ పారిశ్రామికావసరాలకు కావల్సిన 20 లక్షల క్యారట్లు వజ్రాలలో మనదేశ వుత్పత్తి సాలుసరికి 20వేల క్యారట్లేనని, మిగతావి విదేశాలనుండి వారు నిర్ణయించే పెచ్చుధరలకు కొనుక్కోవల్సి వస్తున్నదని యిందగ్గాను మనం కొన్ని కోట్ల విదేశీమారకద్రవ్యం వ్యయంచేస్తున్నామని యిటీవల పార్లమెంటులోకూడా వెల్లడైంది.

మన రాజకీయ నాయకులకు పదవుల కీచులాటతప్ప యితరవిషయాలు పట్టడంలేదు. మీరైనా అప్పుడప్పుడూ యిట్లాంటి విషయాలపైన వ్రాస్తున్నారు. అవిచూచైనా మన విద్యాధిక యువకులకు వుత్తేజం కల్గి యిట్లాంటి కృషిలో నిమగ్నులౌతారనే ఆశ కల్గుతున్నది. నా మటుకు నాకు కొన్ని మంచిస్థలాలు తెల్సివుండికూడా వెదికే సాంకేతిక మార్గాలు తెలియక నిర్లిప్తంగా పడివున్నాను. కనీసం యీ పరిశ్రమ మీద సాంకేతిక గ్రంథాలు, సర్వే వేదికలైనా వివరంగా తెలియజేస్తే చాలా మేలు చేసినవారవుతారు. నూరు సంవత్సరములకు పైంది, వజ్రాలకు పుట్టినిల్లయిన కృష్ణానదీతీరప్రాంతాల విషయాలు కొన్ని నైజాము బాదువర్గంనుండి నాకు దృఢంగా తెల్సినదికానీ యీ పరిశ్రమ మర్మాలు తెలియక అన్వేషణ మానుకున్నాను. మళ్ళీ

కావలిలో
అమరజీవి విగ్రహం

కావలిలో ట్రంకురోడ్డునుండి సినిమాహాళ్ళకుపోయేరోడ్డు ఎత్తుగా ఎడమవైపున వొకచెట్టునక్కగా మూలన మన ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణకు అమరజీవులైన పొట్టి శ్రీరాములు వారి విగ్రహం వున్నది. ఈ విగ్రహంవున్న స్పాటే కావలి పౌరు

జనవాణి

మీ వ్యాసం చదివినతర్వాత అభిరుచి మనస్సు మరలుతున్నది. కృషి చేయగల్గినవారితో చేరగలను, సాయపడగలను, మన విద్యాధికులు ముందుకు రాగలిగితే.

పలుకూరు — ఎ. వి. నాయుడు.

♣

లకు వున్నట్టులేదు.

లేకుంటే ఇది వాహనాల దుమ్ముకు, పక్షులరెట్టలకు గురిఅవుతూ యింత అనాదరణ పాలవుతుంటుందా? ఈ విగ్రహం వెనుకవైపుగా ఏదో రూమువొకటి అడ్డుగా వుంది. ఆ రూమునెప్పుడూ ఎవరూ తెర్చినట్లు కనపడదు. ఆ విగ్రహం ముంగటనే 'కావలి' అనే బోర్డువొకటి దాదాపు విగ్రహమంత ఎత్తునవుంది. ఆ బోర్డుకు మరోవైపున బజారుముఖంగా అక్కరకాని సినిమా పోస్టర్లు అంటించబడేందుకు కాంట్రాక్టుకు మాట్లాడుకున్నట్లుగా వుంది. ఆ విగ్రహంచుట్టూ చిల్లంగట్ల బుట్టలు వుంటుంటాయి. వీటి వెనకగావుండే శ్రీరాములగారి బొమ్మను చూడాలంటే, పౌరులకు కనపడాలంటే కష్టమే.

విగ్రహాలు ఆవిష్కరించుకునేప్పుడుండే వుత్సాహం ఆ తర్వాత మన పౌరుల్లో వుండదా? లేకే మళ్ళీ ఇంకో విగ్రహం చేసిపెట్టుకునమకానీ, ఈ వున్నదాన్నే తూర్పుకు, కావల్సినంతవేసి-నాలుగు రోడ్లుకలిసేచోట ఎక్కడైనా, లేదా పబ్లిక్ పార్కులోగానిపెడితే విగ్రహానికందం, చూసుకూ అందంగా వుంటదా? అయినా మరణించిన మహామహులకే మనకింత నిరాదరణా? కావలి మున్సిపాల్ పాలకులకు యీ విషయమై ఎప్పుడూ ఆలోచన రాదా?

కావలి —మాడభూషి శ్రీనివాస్

♣

—కాంప 7 వ పేజీలో

హో తర్వాత ఉత్తరవియత్నాం బలహీనమైపోతుందా?

హో-చి-మిన్! కీర్తి శేషుడు. ఆతడు జాతీయ స్వాతంత్ర్యవాది. కాస్ట్రో పాత్రను అర్థం చేసుకుని, ఆతడి దారిని అనుసరించి, క్యూబాను తన కు విరుద్ధంగా కుండా అమెరికా చేసుకోలేకపోయింది. అమెరికా పాలకవర్గాల మూర్ఖత్వమే నేషనలిస్టు కాస్ట్రో కమ్యూనిస్టు కాస్ట్రోగా మారిపోవడానికి కారణమని కూడా అనేవారు లేకపోలేదు. 'న్యూయార్క్ టైమ్స్' ప్రఖ్యాత విలేఖరి అమెరికా విదేశాంగ శాఖకూ ఈ విషయమై పెద్ద వివాదం జరిగింది.

హో విషయంలో మొదట ఫ్రాన్స్, పిదప ఇతర పాశ్చాత్య రాజ్యాలు, అమెరికా అన్నీ గుడ్డిగా ప్రవర్తించి వియత్నాం రాష్ట్రాన్ని సృష్టించినవి. ఏమ్మైనా అది చల్లారకుండా చైనా కాపాడింది! అందువలన, దానిని చల్లార్చవలసిన ఆవశ్యకత రష్యా - అమెరికాలకు కలిగింది! కాని పేచీలు ఇంకా తెగలేదు, రాజీ కుదరలేదు.

హో వంటివాడు దక్షిణవియత్నాం ప్రాంతానికి లభ్యమైవుంటే జర్మనీ సమస్య వంటిది ఈ ప్రాంతాన సిద్ధమయ్యేది. అది కానందున కొరియా సమస్య వంటిది ఉత్పన్నమైనది.

రెండు వియత్నాములు, రెండు కొరియాలు సమవుజ్జీలు కావు- రెండు జర్మనీల వలె. జర్మనీలో పడమటి భాగానికి తయపడి తూర్పుభాగం గోడను, ఆక్షరాలా గోడను, కట్టుకున్నది. చరిత్రలో పూర్వం చైనీస్ వాల్ (చైనా గోడ) సంగతి విన్నాముగాని ఆ తర్వాత అటువంటి సమష్టికూటాన్ని పీర్పరచినారు. అందులో ఏ ఒక్కరినీ నాయకుడుగా ఎన్నిక చేయలేక పోయినారు. ఒక పెద్ద నాయకుడు గతించిన తర్వాత ఈ బాధ ఎప్పటికీ రానే వస్తుంది. ఈ బాధలోనుంచి ఉత్తర వియత్నాం బయటపడగలదని మా ఊహాగానం. ఎందుకంటే, ఆ సీమలో చైనా-రష్యా తగాదాలలో ఒకరికనుకూలంగా, మరొకరికి ప్రతికూలంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీలో కక్షలేర్పడినట్లు మనం వినలేదు.

కీ. శే. హో చి మిన్

అల్జీరియా అంతదూరానవుంది చైనా అండా ఎత్తినా, అతి సమీపంలో వుండికూడా ఉత్తరవియత్నాం చైనాపక్షానికి కేవలం నుముఖంగావున్నట్లు ప్రకటితం కాలేదు. అందువలన, హో మరణంవలన ఉత్తర వియత్నాం దెబ్బతినదని మా భావం.

అసలు రష్యా-చైనాల కలహమే వియత్నాములో అమెరికా ప్రవేశానికి వీలు కలిగించినది.

యుద్ధాలలో శత్రువులు ఎటువంటి బావను ఒకరిపట్ల ఒకరు వినియోగించుకున్నారో, ఎటువంటి తంత్రాలను ప్రయోగించారో ఆ విధంగానే రష్యా-చైనాలు చేస్తున్నవి.

చైనాతో శాశ్వత మైత్రిని సూచించిన రాజ్యాలవద్దకు రష్యా పరుగెత్తివెళ్ళి ఆ రాజ్యాలను తనపట్ల విరుద్ధంగాకుండా చూచుకుంటున్నది. వీలైతే ఆ రాజ్యాలు చైనాకు ఎట్టివిధమైన సాయం చేయకుండా చూస్తుంది. ఆ పోకడలోనే రష్యా యుగోస్లావియాకు సన్నిహితంగా వస్తున్నది. 'ఉభయరాజ్యాలకు సోషలిజం - కమ్యూనిజం అనే ఆశయములు సమానములు' అనే ప్రాతిపదికపై సంభాషణలు ఆరంభమైనవి.

దీని ప్రభావం జెకోస్లోవేకియాపై పడవచ్చు. చైనాకు గట్టిమైనటువంటి జెకోస్లోవేకియాలో రష్యా యివ్వగలదు- యివ్వదలచుకుంటే! యుగోస్లావియాతో కలిగే అన్యోన్య రష్యా మైత్రి జెకోస్లోవేకియా సంస్కరణవాదులను అదలించే స్థితిలోకివస్తే వ్యవహారం సులభమవుతుంది. రష్యా దండయాత్రను సమర్థించి, జెక్ దేశభక్తుల ఆవేశాన్ని ఎన్నాళ్ళు అతడు అదుపులో పెట్టగలడు?

• • •

ఈ సమయంలో రష్యాకు అనుకూలమైన పరిస్థితి కొత్తగా ఆఫ్రికాలో ఒకవైపున ఏర్పడినది. ఆ ప్రదేశం పేరు లిబ్యా. అది మధ్యధరా సముద్రతీరాన వున్నది. ఆ వైపున టునీషియా, ఈ వైపున అరబ్ రిపబ్లిక్ (నాజర్ రాజ్యం),

రష్యా-చైనాల కలహం-వింతగొలిపే కొన్ని పరిణామాలు

సంగతి ఇదే మనం వినడం. అందుకు కారణమేమంటే జర్మనీలో రెండు భాగాలకు దిట్టమైన నాయకులున్నారు.

ఆ భాగ్యం వియత్నాముకు కలగలేదు. ఉత్తరాదిసీమకు హో నాయకుడైనాడు. దక్షిణాన ఎవడు నాయకుడైనా కల్లోలం తప్పలేదు. అంతరంగికంగా కలహరామాయణాన్ని ఎదుర్కొని, ఈవల ఉత్తరాదిశక్తిని ఎదిరించి దక్షిణవియత్నాం పోరాడలేక పోయింది. అమెరికా సాయం అనంతంగా వచ్చినా ఉత్తర వియత్నాం గెరిల్లాలను గెల్వడం సాధ్యంకాలేదు. ఇప్పటికీ వారిచేతిలో దక్షిణాదిన చాలభాగం మిగిలివున్నది. ఒక స్వతంత్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా వారు సిద్ధంచేసి దానికి గుర్తింపును సంపాదించారు.

ఇక్కడ అమెరికా పాఠం నేర్చుకుని, 'ఇతర ఆసియా సీమలు తమ రక్షణ తాము చేసుకుంటే సాయపడగలిగే అస్త్రామేగాని మాపై మేమువచ్చి రంగంలో దూకము' అని స్పష్టీకరించింది. ఇక్కడ మనకొక సమస్య వస్తుంది చైనా దాడి నుండి మన రక్షణ కేవలం మన సమస్యేనా, అమెరికా-రష్యాల సమస్యకూడా కాదా?

ఔను, ప్రస్తుతానికి కాదని ఆ రాజ్యాలనడమే మనకు శ్రేయస్కరం. ఆర్థికంగా, సైనికంగా బలమైనశక్తిని మనంతటమనం పొందగలం. తర్వాతిసంగతి తర్వాత.

ఇంతకూ హో గతించినతర్వాత ఉత్తర వియత్నాం బలహీనమవుతుందా? ఆ యున స్థానే పాలించడానికి 26 గురు గల ఒక

రష్యా-చైనాల కలహంవలన కొన్ని వింతగొల్పే పరిణామాలు కలుగుతున్నవి. చైనాదృష్టిలో యుగోస్లావియా, జెకోస్లోవేకియా, రుమేనియా రివిజనిస్టు గనక వాటిని దండిస్తే మావోబృందం ఆనందించవలెను. కాని కథ అడ్డంతిరిగింది. రష్యా స్వయంగా రివిజనిస్టయివుండి, తన రివిజనిజాలను చేసినందుకు జెకోస్లోవేకియాపై తాను దండెత్తవచ్చునా? అనే ప్రశ్నను లేవదీసి రష్యా చర్యను చైనా ఖండించినది; దండయాత్రను విరోధించినందుకు జెక్ వీరులను

లోకవృత్తం

ప్రశంసించినది. ఇంతేగాక యుగోస్లావియాతో తనకుగల పాత 'పగ'ను మరచి, దానితో ఇటీవల చెలిమికై ప్రయత్నం సాగించినది. రుమేనియాతో చైనాకు సద్భావ సంబంధం వుండనేవున్నది

చైనా రష్యా ప్రతికూలురందరితో స్నేహాన్ని కాంక్షిస్తూ రష్యామీద పెద్ద యెత్తున చైనా విరుచుకపడినది. రష్యా దానికి జవాబుచెప్పింది. సరిహద్దు సంఘటనల సమరాలెన్నో జరిగినవిదప ఘోర సంగ్రామం ఒకటి జరుగనున్నదని చెప్పుకుంటున్నారు. తన అణుశస్త్రసంశోధన-తయారీ కేంద్రాలను ఆ ప్రాంతంనుంచి లోపలికి చైనా మార్చివేసిందని కూడా అంటున్నారు.

జర్మనీ- తదితరులకు జరిగిన రెండు

క్రిందిభాగాన సుడాన్ వున్నవి. ఆమూలలో వుండే రాజ్యవ్యవస్థకు తగినటువంటి రాజ్యవిధానం లిబ్యాలో కూడా వచ్చినది.

ఇటీవల కొన్నిలక్షలరూపాయల విలువగల సాయుధ సహాయ బేరాలు బ్రిటిష్-లిబ్యాలమధ్య జరిగినవి. అవి జరగక పోతే, ఆ ఆయుధాలలో కొంతభాగం ఇస్రాయిల్‌కు విరుద్ధంగాపోరే అరబ్బీ తూరుల వశంకాగలవు. బ్రిటిష్ ప్రజలకివి తెలిస్తే ఏమవుతుందో?

లిబ్యా ఆయిల్ సీమ. అందువలన దాని ప్రాధాన్యం హెచ్చు పాశ్చాత్యరాజ్యాలతో సత్సంబంధాలను కొత్తపాలకులు కలిగివుండాలని అన్నారుగాని మొగ్గ రష్యా తదితర రాజ్యాలవైపుకే వుంటుంది.

ఇటీవలి సుడాన్ విప్లవంలో జరిగిందిదే. అది కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలు మాత్రం కాదు కమ్యూనిస్టుపార్టీలకు ఈ ప్రభుత్వాలలో భాగంవున్నా, ఈ రాజ్యాల నడవడిపై కమ్యూనిస్టుల పలుకుబడి వుంటున్నా, జాతీయ శ్రేయస్సు అనే పద్ధతిలోనే అదంతా సాగుతుందని అంటున్నారు.

అరబ్బులుగాక మిగిలిన జాతులవారు (నీగ్రోజాతులు) వుండే రాజ్యాలవారు-క్రైస్తవులతోసహా- లిబ్యా సుడాన్ సంఘటనలపై ఆందోళన చెందివున్నారు. ఇస్లాం ద్వారా ఒక సూక్ష్మ రాజకీయశక్తి కేంద్రం ఆఫ్రికాలో ఏర్పడటం వారికి రుచించదు- నాజర్ పార్టీ పోకడను- అరబ్ రాజ్యాలలో దాని ప్రచారాన్ని-వారు గమనిస్తూనేవున్నారు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

వారం వారం

దేశ ద్రిమ్మరి

కాంగ్రెస్ కథ-

లోపలివారు వెలుపలికి పోకుంటే, వెలుపలివారు లోనికి రారు!

యధ్యాపకరు శ్రీనివాసతరి శైవ్రైన ఇతరో జనాలు అంతే జరిగింది. రాష్ట్రపతి చేసిన ఘటన సడిచి, పరాక్ర అంగ ముందుకువేసి, వచ్చి కొండమీదనే వెంకన్న పాదాంబుజాలకి మొక్కి ఉపరాష్ట్రపతి ఢిల్లీ వెళ్ళి పదవిని స్వీకరించాడు.

ఇదికూడా జనసంఘం సంతోషించే విషయం! ఇక ఎన్నికల పోటీల కథను మరచి, దైవభక్తులైన హైందవులిద్దరు దేశంలోని అగ్రస్థానాలను అలంకరించినందుకు జనసంఘీయులు ఆనందించవచ్చును.

• • •

కాంగ్రెస్‌లోకి రావలసిందని సోషలిస్టుభావాలు గలవారిని ప్రధానమంత్రి ఆహ్వానిస్తే, కాంగ్రెస్‌సంస్థ స్థానే ఒక సోషలిస్టు-ప్రజాస్వామిక కూటాన్ని నెలకొల్పవలెనని ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీ ప్రయత్నిస్తున్నది.

కాంగ్రెసేతర విశాలవేదికపై కాంగ్రెస్ సంస్థకు ప్రత్యామ్నాయాన్ని సృష్టించవలెనని సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ సంకల్పించినది.

కేవలం ఆర్థికంగా రైటిస్టు ఆలోచనలు గలవారినే గాక విశాలమైన వేదికపై జాతీయశక్తులను కేంద్రీకరించి కాంగ్రెస్ పార్టీని ఎదిరించడానికై పూనుకుంటున్నందుకు స్వతంత్రపార్టీని భారతీయ జనసంఘం అభినందించినది.

భారతీయ క్రాంతిదళంవారు ప్రధానమంత్రి పిలుపును మన్నిస్తారని అన్నారుగాని అంతలో మళ్ళీ ఆ వృత్తాంతం ధృవపడలేదన్నారు. ఆ దళానికిచెందిన మహామాయా ప్రసాద్‌సిన్హా (బీహార్) కాంగ్రెసుతో చేరడానికి సిద్ధపడినాడుగాని, ఆ ప్రాంతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధిపతులైవున్నవారు పెత్తనం సాగించేవరకు మ. ప్ర. సిన్హావంటివారు చేరే ప్రసక్తే లేదు- అనే భావంకూడా వ్యక్తమైనది.

కాంగ్రెస్‌లో కథ చూదామా అంటే ప్రధానమంత్రి విరోధులెవ్వరు అందులోనుంచి కదలరు, పైగా తమ సోషలిస్టు భావాలలో దోషంలేదని అంటున్నారు. కార్యక్రమంపై కొంత పెనుగులాడినా, అబరుకు ప్రధానమంత్రి సూచించిన అంశాలను కాదనరు. వీరు వెలుపలికిపోకుంటే వెలుపలివారు లోనికిరారు.

ప్రధానమంత్రి ముందడుగును మెచ్చేవారుకూడా ఆమె 'రాజకీయం' కోసం గంతువేసిందనే అభిప్రాయాన్ని కలిగివున్నారు. ఐతే ఆమె సూచించే అంశాలు తమ దృష్ట్యా ఆమోదించదగినవని గనక వారు వాటిని బలపరుస్తున్నారు.

అందువలన ప్రధానమంత్రి తన చిత్తశుద్ధిని రుజువుపరచుకోవలసి వస్తున్నది- ఇంతేగాక సోషలిజంలో, తన కార్యక్రమంలో నమ్మకంలేనివారిని అవతలకు నెట్టివేయవలసివున్నది. ఈ సర్కస్ సాధ్యమా?

సాధ్యమే-ప్రధానమంత్రి ఒకపనిచేస్తే! భారతీయ క్రాంతిదళ్, ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ నాయకులను పిలిచి, పూర్వాపరాలు చర్చించి, మొదట ఉమ్మడి కార్యక్రమానికై పొత్తుకుదుర్చుకుని, పిదప లోనికి వచ్చేట్లు చేసుకోవలెను.

అప్పుడు సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీవారు ఆలోచనలో పడతారు! రెండు కమ్యూనిస్టు పార్టీలలో ఒకదానికి చెందినవారు అధిక సంఖ్యలో ఎక్కడికక్కడ, ఎలింగ్స్ తయుపడినట్లుగానే, 50 మైనలు చెల్లించి సభ్యులు కాగలరు; రెండవది వెలుపలినుంచే అంశాల మహిమనుబట్టి సహకారం చేస్తూవుంటుంది.

నిజానికి స్వతంత్ర, జనసంఘం, మార్క్సిస్ట్, నక్సలైట్ పార్టీలను మినహాయిస్తే మిగిలినవన్నీ భావాలలో, కార్యక్రమాలలో అతి సన్నిహితమైనవి. ఒక తర

—కొరవ 8 వ పేజీలో

జమ్మివారి లివర్‌క్యూర్
పిల్లల లివర్, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

పిల్లల లివర్‌వ్యాధులకు జమ్మివారి "లివర్‌క్యూర్" వాడండి.
సింపిల్ లివర్‌క్యూర్ సీసాలు, కాంపౌండు లివర్‌క్యూర్ సీసాలు, కాంపౌండు లివర్‌క్యూర్ అహ్యాట్ సీసాలు రూపమున దొరకును.
పిల్లల లివరు వ్యాధులకు ఇన్ఫెక్టివ్ హెపటైటిస్‌కు, బిడ్డలు వృద్ధిపొందుటకు ఉపయోగపడును. అన్ని వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయండి.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు
1-8-522/18-ఎ, చిక్కడపల్లి - (స్వరాజ్‌హోటల్ వెనుక)
హైదరాబాదు-20. (ఆం. ప్ర.)

సుఖవిరేచనమునకు జమ్మివారి "మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా", కక్కువాయి, లేక కోరింత దగ్గులకు జమ్మివారి హూపింగ్‌కో. అజీర్ణవ్యాధులకు న్యూట్రిటోనిక్ వాడండి. తయారుచేయువారు జమ్మి ఫార్మాస్యూటికల్ ఫ్యాక్టరీ — మద్రాసు-28.

ఐ. ఆర్. 8 నాముపంట

యాభైరూపాయల ఖర్చుతో పుట్టెడు ఫలితం – మద్రాసు అనుభవం

సంవత్సరంలో నాలుగుపంటల ప్రయోగం

వ్యవసాయరంగంలో అనూహితమైన మార్పులొస్తున్నవి. హైబ్రిడ్, హైఈల్డింగ్ రకాలు వచ్చినతర్వాత వ్యవసాయ చరిత్రే మారిపోయింది వరి ధాన్యం ఎకరాకు నాలుగుపుట్లు పండిందంటే పూర్వమైతే గాలికబుర్లక్రింద పరిహసించేవారు. ఎకరాకు నాలుగుపుట్లు జొన్నలు పండాయం ఇదివరలో ఎవరైనా చెప్తే పిచ్చివాడిక్రింద జమకట్టేవారు ఇప్పుడేమంది; ప్రతి ఒక్కరూ అధికోత్పత్తిలో పోటీ పడుతున్నారు. ఒకప్పుడు ఎకరాకు రెండుపుట్లు ధాన్యం పండటమనేది గొప్ప సంగతి; ఇప్పుడు నాలుగుపుట్లు పండినా నాలుక చప్పరిస్తున్నారు. ఈ పంటలపరుగుపందెం వుత్సాహజనకంగా, ఆసక్తికరంగానేవుంది.

వ్యవసాయంలో జరుగుతున్న పరిశోధనలు, ప్రయోగాలవల్ల ఈ అభివృద్ధి సాధ్యమవుతున్నది. ప్రపంచంలో కొన్నిదేశాలు ఎప్పుడో సాధించిన ప్రగతిని అందుకొడానికి ఇప్పుడు మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ ప్రయత్నానికే మనకు ఆశ్చర్యంగావుంది; అబ్బురంగావుంది పరిశోధనలో కాని, వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించిన ఇతర రంగాలలో కాని మనం ఇంకా ప్రారంభదశలోనే వున్నాము. ఈ కృషి ద్విగుణీకృతమై, అన్ని ఫలితాలు రైతాంగంలోకి వ్యాపిస్తే; పాతికేళ్ళతర్వాత మన వ్యవసాయ ప్రగతిని గూర్చి ఇప్పుడు వూహించనకూడాలేము. యువ కర్షక లోకం ఎటువంటి అద్భుతాలను చూడబోతుందో చెప్పలేము.

ప్రస్తుతానికి తీసుకుంటే– పరిశోధనల విషయం చెప్పలేముకాని, వ్యవసాయాభివృద్ధిలో ప్రభుత్వ శ్రద్ధ, కృషి, సహాయం అతి స్వల్పమని చెప్పక తప్పదు. ఈనాటికి కూడా రైతుకు ప్రభుత్వం కించిత్ కూడా వుపకరించలేకపోతున్నది. ఆధునికమైన వ్యవసాయోపకరణాలు, వ్యవసాయ విజ్ఞానం, అధికోత్పత్తికి ప్రభుత్వంనుండి ప్రోత్సాహం రైతులకు లభించగలిగితే, రైతులు 'వండర్స్' చేసి చూపగలరని చెప్పవచ్చు ప్రభుత్వాన్ని చేయలేదని విమర్శించి ప్రయోజనంలేదు. ఈ యంత్రాంగంలో చిక్కుకున్న ప్రతివ్యక్తి అందులో

> **కొత్తూరు ఐ. ఆర్. 8 ఆరుపుట్లు!**
>
> ఇందుకూరుపేట, కొత్తూరు గ్రామంలో గునపాటి రామచంద్రారెడ్డి సోదరులు మొత్తం 70 ఎకరాలు ఐ. ఆర్. 8 వేసివున్నారట. అందులో సుబ్బరామరెడ్డిగారిది 18 ఎకరాలు. 4 తేది జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ నరసింహారావు తక్కుంగల అధికార, అనధికార ముఖ్యుల సమక్షంలో 10 సెంట్లు కోసి రాలగొట్టగా 568 కిలోలు అయ్యాయట. అంటే ఎకరాకు 5684 కిలోలు; అంటే 6 పుట్లు అన్నమాట. ఇది వచ్చినట్లు; అంతేకాక పదిసెంట్ల ఫలితం మాత్రం. అంతా కోసి కొట్టి ఎంచినప్పుడు ఆరుపుట్లు కాదుకాని, 18 ఎకరాలు 70 పుట్లకు తక్కువ లేకుండా కాగలవట; వాళ్లందరూ వేసిన 70 ఎకరాలలోకూడా ఈ మాత్రం ఫలితం తప్పకరాగలదని డి. డి. ఎ. శ్రీ సుబ్బరాజుగారు చెప్తున్నారు. మొత్తానికి ఐ. ఆర్ 8 దేవతల వరిగానేవుంది!

రాగమైపోతున్నాడేకాని, బయటపడి స్వతంత్రించి ఏమీచేయలేకున్నాడు. ఏ మార్పు తీసుకరాలేకున్నాడు. మన పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారి విషయమే తీసుకోండి. రైతుమాటంటే అయనకు వుగ్రంవస్తుంది. ఏదేదో చేయాలనే ఉత్సాహంవుంది; వుత్సాహంతోంది బుర్రలో ఎన్నోపథకాలు ప్రణాళికలూ వున్నాయి. నోరుంది, అనుభవంవుంది. వ్యవసాయమంత్రిగా అయినా ఏమిచేయలేకపోయాడు నిస్సంశయంగా చెప్పవచ్చు. రైతుగావున్న తిమ్మారెడ్డిగారే రైతుకు సహాయం చేయలేకపోతే, అగ్రికల్చరాంపటి రాజకీయవాది చేయగలుగుతాడని ఎట్లా ఆశించగలం?

ప్రభుత్వ సహాయం ఎట్లున్నా రైతే ముందుకువచ్చి తన అవసరాలు తాను దక్కచేసుకోగలుగుతున్నాడు. ఎరువులు, విత్తనాలు, మందుమాకుల విషయంలోనే కాదు; రీసర్చి విషయంలోకూడా చదువు సంధ్యలు డిగ్రీలుగిగ్రీలు లేని రైతులు కొన్ని ముందడుగు వేయగలుగుతున్నారనే చెప్పవలసి వుంటుంది. అధిక దిగుబడినిచ్చే ధాన్యంరకాలు, సంకరజాతిరకాలు వచ్చిన తర్వాత, ఎవరి వుత్సాహంకొద్దీ వారు వేతలో, ఎరువుల వాడకంలో, తెగుళ్ళ నివారణలో చిన్నచిన్నవైన ప్రయోగాలు చేసి, ఏది లాభదాయకమో తామే తెల్పుకున్నారు. కొందరు చదువుకున్న రైతులైతే వ్యవసాయ శాఖాధికార్లకే నేర్పగలిగిన స్థితికి వచ్చారు. రైతుల పరిశోధనా ఫలితాలు ఎంతవరకు పోయ్యాయంటే, వరినుండికూడా నాముపంట (Ratooing) తీసుకోవచ్చుననేది తెలిసింది

ఆరటికి సంబంధించి ఒకే పైరుతో రెండుమూడు పంటలు తీసుకోవడమనేది అనాదిగా ఆచారంగావుంది. చెరకునుండి కూడా నాముపంట వస్తుంది. హైబ్రిడ్ జొన్న అసలుపైరు ఎంతఫలితాన్నిస్తుందో, నాముపైరు నుండికూడా అంతే ఫలితాన్ని పొందవచ్చునని రుజువైంది. ఇప్పుడు అధిక దిగుబడినిచ్చే ధాన్యం రకాలనుండి కూడా నాముపంట పొందే అవకాశమున్నదని రైతుల ప్రయోగాలే చెప్తున్నాయి. సంవత్సరానికిముందే గోదావరిరైతు ఒకరు ఐ. ఆర్. 8 నుండి నాముపంట తీసుకోవచ్చునని, తనకు ఎకరాకు వుట్టికి పైగా పండాయని ఒక దినపత్రికలో వ్రాయగా చదివాము. తర్వాత దాన్నిగూర్చిన ప్రసక్తే ఎక్కడాలేదు. ఇప్పుడు మద్రాసురాష్ట్రంలో ఇటువంటి ప్రయోగాలు జరిగినట్లు, సత్ఫలితాల నిచ్చినట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి.

తమిళనాడులోని కంబం గ్రామానికి చెందిన అక్బర్ కబీర్ అనే రైతు 82½ ఎకరాల ఐ. ఆర్. 8 పైరునుండి కొద్దిపాటి రసాయనిక ఎరువులువాడి నాముపంట తీసుకోగలిగాడు. అక్టోబరులో నాటిన తన మొదటిపంట ఫిబ్రవరిలో వచ్చింది. రెండంగుళాల మొక్కవదలి పైరునుకోశాడు; నీళ్లుపెట్టాడు. మూడురోజులపాటు ఆరనిచ్చాడు. తర్వాత నీట్పునిలేశాడు. వారం తర్వాత ఎకరాకు 20 కిలోల యూరియా వేశాడు. ఈ నాముపంట, మొదటిపైరు కోసిన 60, 70 రోజులకే వచ్చింది. అంటే రెండునెలలా పదిరోజులకే రెండో ఫలితం అదేపైరునుండి వచ్చిందన్నమాట. మొదటి పంటలో 35 శాతం ఫలితంవచ్చింది.

మొదటిపంట ఎకరాకు 3280 కిలోల ఫలితాన్నివ్వగా (షుమారు 4 పుట్లు) నాముపంట (రెటూన్ క్రాప్) 900 కిలోలు (షుమారు 1 పుట్టి) వచ్చాయి. ఈ

—కొరవ 9 వ పేజీలో

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 29 of 69 S. C. No. 652 of 56

టి. రాజప్పరెడ్డి ... ... —డిక్రీహోల్డరు.

సి. ఎల్. మునిరత్నంరెడ్డి .... —జెడ్జిమెంటుడెట్టరు.

ఇ. పి. కి కార్యపడిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థావరసొత్తులు పై కోర్టువారి యెదుట 22-9-69 తేదీ బహిరంగముగా యేలంవేయబడును. యేలం పాడ దలచినవారు పాల్గొని యేలంలో పోటాపోటీ చేయవచ్చునని తెలుపడమైనది.

—: షెడ్యూలు :—

చిత్తూరుజిల్లా బంగారుపాళ్యం తాలూకా కారకాంపల్లె గ్రామంలో:–

సర్కారువుంజ సర్వే నెం. 338	విస్తీర్ణం ఎ 2-04 ట్లు	తీర్వ రు 4-15 లు	
,, 331	ఎ 1-96 ట్లు	4-00	
,, 332-1	ఎ 2-15 ట్లు	4-15	
2	ఎ 2-40 ట్లు	4-80	
,, 333	ఎ 1-06 ట్లు	2-10	

పై నెంబర్లకు పొరుదలకు తృప్పించియుండు బావి కి రెంటు మోటారు పంపుసెట్టు వగైరా.

ENCUMBRANCE:

1. Vol 1048 Page 324 No. 4966/57 m/g for Rs. 3000
2. Vol 1299 Page 127 No. X/1957 Loan for Rs. 300 to Government.
3. Vol 1299 Page 129 No. X/1957 ,,
4. Vol 1309/F ii Page 345 No. X/1968 ,, to Co-operative Town Bank, Chittoor.

Subject above debts 1 to 4.

—R. S. V. NARASIMHA RAJU
Advocate for Decree Holder.

మన వ్యవసాయాభివృద్ధిలో అమెరికావారి ఆర్థిక సాంకేతిక సహాయ సహకారాలు ఎంతగానో వుంటున్నాయి. అమెరికా వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులు ఎందరోమంది ఇండియాలో మకాంపెట్టి పర్యవేక్షిస్తున్నారు. తమిళనాడులోని ఒక ఐ. ఆర్. 8 క్షేత్రంలో రైతుతోను, టెక్నికల్ అసిస్టెంటుతోను చర్చిస్తున్న శాస్త్రవేత్త డల్లు: ఐ. క్లార్కు (మధ్యవున్నవ్యక్తి) పై చిత్రంలో చూడవచ్చు.

సంకరజాతి పశువుల ద్వారా పాడివృద్ధి

మనదేశంలోని అతి ఉత్తమజాతి పశువుకన్న ఇంగ్లీషు, లేదా డేనిష్, లేదా డచ్ పశువు ఎక్కువ పాలనిస్తుంది ఆ విదేశీ ఆవు త్వరగా పెద్దదవుతుంది; సత్వరంగా ఈనుతుంది; తక్కువకాలం ఎండిపోయి పాలివ్వకుండా వుంటుంది.

ఇవుడు మనదేశపు ఆవులలో ఏ లోపాలయితే వున్నాయో, అవే లోపాలు ఎన్నో శతాబ్దాలపాటు ఆ యూరపియన్ దేశాల పశువులనూ పీడించాయి. అయితే అక్కడి పశుశాస్త్రజ్ఞులు మేలిజాతులను వేరుచేసి, వాటిద్వారా పశుసంతతి సభివృద్ధి పరచడం, శాస్త్రీయమైన పద్ధతులలో అలనపాలన చేయడంవంటి చర్యలద్వారా ప్రతి ఈతతర్వాతా 4000 లీటర్ల పాలనిచ్చేటి ఆవులను పొందగలిగారు.

మనమూ అదేవిధంగాచేసి లాభం పొందవచ్చును. ఫ్రీషియన్, హొల్‌స్టీన్ లతో సరితూగే ఆవులు కావాలన్నా, పాడి ఆ విదేశీజాతులంతగా ఇవ్వాలన్నా పశువులను సంకరపరచడమే అతి శ్రేష్ఠమైన, నమ్మదగిన దారి అని పశుశాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము. సంకరపరచడం అనగా ఒక జాతి ఆవుకు వేరొకజాతి ఎద్దుతో జతకట్టి వాటి బిడ్డలో ఈరెండుజాతుల మేలిలక్షణాలూ వుండేటట్లు చేయడమన్నమాట.

ఈ విధానం మనదేశంలోని వివిధ ప్రయోగకేంద్రాలలో సత్ఫలితాలనిచ్చింది.

పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని హరిణఘట్టాలోని కేంద్ర పశుపరిశోధన, ప్రవర్ధక కేంద్రంలో జరిపిన ప్రయోగాలలో 400 హర్యానా ఆవులను 10 జెర్సీజాతి ఎద్దులతో జతకట్టారు. దీని ఫలితంగా పుట్టిన సంకర జెర్సీపశువులలో ఎంతో అభివృద్ధి కన్పించింది.

ఈ సంకరజాతి పశువు 2½ సంవత్సరాల వయసున మొదటిసారి ఈనింది. ఆ

ఎఫ్. ఐ. యు.

తర్వాత 5 సంవత్సరాలలోనూ అది 1586 రోజులపాటు (87%) మొత్తం 10363 కిలోల పాలనిచ్చింది ఈ అయిదేళ్లలో అది ఎండి, పాలివ్వని దినాలు 234 (13%) మాత్రమే! అదే, హర్యానా పశువయితే 4½ సంవత్సరాలకుగాని ఈనదు. ఆ తర్వాత 5 సంవత్సరాలలో 4 సార్లు ఈనింది. 1287 రోజులకూ (71%) కలిపి 3304 కిలోల పాలనిచ్చింది, 527 రోజులపాటు (29%) ఎండిపోయివుంది.

ఇట్లాంటిదే ఇంకొక ప్రయోగాన్ని

—కొరవ 9 వ పేజీలో

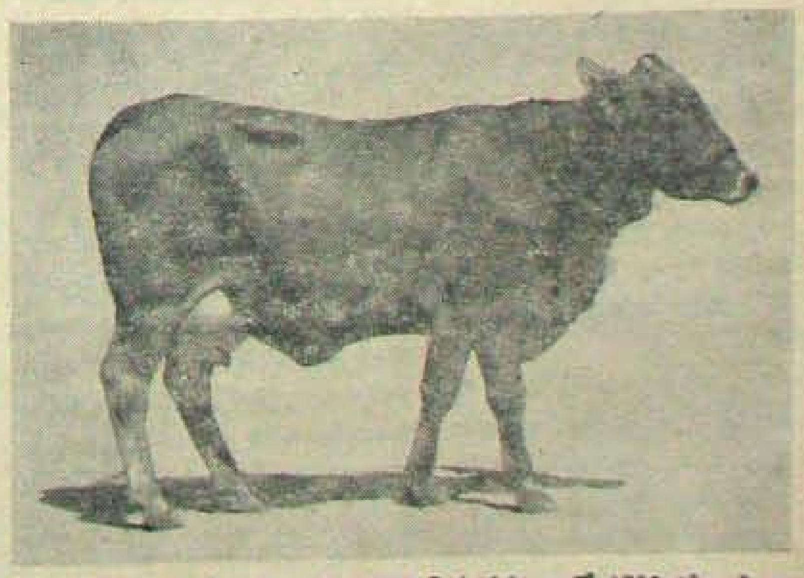

హొల్‌స్టీన్, ఎర్రసింధీ సంకరఆవు ఈజాతి 5 సంవత్సరాలలో 1586 రోజులపాటు పాలిస్తుంది; పాలివ్వనిరోజులు 234 మాత్రమేనట.

ప్రిన్సిపాల్సులేరు, లెక్చరర్లులేరు, పుస్తకాలు-
పరికరాలు లేవు; కడకు విద్యార్థులూలేరు

జూనియర్ కాలేజీలకు ప్రారంభోత్సవాలుమాత్రం జరిగిపోతున్నాయి!

మొన్న 6 తేది కనిగిరి జూనియర్ కాలేజికి మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ జూనియర్ కాలేజీల విషయమేమిటో గందరగోళంగా వుంది. ప్రిన్సిపాల్సు నియామకం జరగ లేదు; లెక్చరర్లులేరు; పిల్లలేరు; పుస్తకాలు-పరికరాలులేవు; ప్రారంభోత్సవాలు మాత్రం జరిగిపోతూనే వున్నాయి. ఏమీ లేని ఈ కాలేజీలు ఎందుకో అర్థంకావడం లేదు.

ఇప్పటికి ప్రారంభోత్సవాలు జరిగిపోయిన సూళ్ళూరుపేటలో 14 మంది, ఆత్మకూరులో 12 మంది విద్యార్థులు చేరారట. కనిగిరికాలేజీలో ప్రారంభోత్సవము నాటికి 7 మంది దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారట. వి. ఆర్. కాలేజీలో చేరినవాళ్ళను పంపుతున్నట్టున్నారుకాబట్టి నెల్లూరు ఆర్. ఎస్. ఆర్. లో తగినంతమంది విద్యార్థులు వుండవచ్చు. అల్లూరు పరిస్థితి తెలియదు. ఈ జూనియర్ కాలేజీల విషయం అనిశ్చితం అయినందువల్లనూ, నిశ్చితమైనా ఈ నాటికి నామకార్థపు ప్రారంభోత్సవ దశలోనేవున్నందువల్లనూ విద్యార్థులు ప్రస్తుతంవున్న పెద్ద కాలేజీల్లో చేరిపోయ్యారు. ఈ చేరినవారిలో ఎవరైనా బి. పి. యు. తీసుకోపోతేతప్ప, ఈ సంవత్సరానికి ఈ జూనియర్ కాలేజీలు పీపది మంది విద్యార్థులతోనో లెక్కగా లెక్కగా జరగవలసిందే! ఇంత అనిశ్చయంగా, ఇంత హడావిడిగా, ఇంత వసతులు లేకుండా ప్రారంభించేబదులు, అన్ని ఏర్పాటూ సమగ్రంగా చేసుకొని వచ్చేసంవత్సరం ప్రారంభించ కూడదా? దానివల్ల మునిగిపోయే దేముంది?

కనిగిరి కాలేజీకూడా జి. ప. హైస్కూలు భవనంలోనే జరుగుతుంది. ప్రారంభోత్సవం కూడా అక్కడే జరిగింది. కాలేజీ ప్రారంభోత్సవమనేది కారణమేకాని; నిజంలో అది సంజీవరెడ్డిగారి మంత్రిత్వానికి ఆనందోత్సవమే అనిపించింది. జిల్లాలో శ్రీ సంజీవరెడ్డికున్న బలమైన కేంద్రాలలో కనిగిరి ముఖ్యమైనది. జిల్లా రాజకీయ తుపానులో చెక్కుచెదరకుండా సంజీవరెడ్డిప్రక్క నిలబడింది కనిగిరి. మెరికల్లాంటి యువకులున్నారు; వారిలో మంచి టీమ్‌స్పిరిట్ వుంది. శాసనసభ్యుడు శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు, డా. త. బ్యా. అధ్యక్షుడు శ్రీ రామసుబ్బారెడ్డి, కాంగ్రెస్ కర్తుకు శ్రీ నంగయ్య, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కొండయ్య... ఈ విధంగా అందరూ గట్టివారు; సంజీవరెడ్డికి గట్టి శిష్యులు. అకుంఠితమైన తమ అభిమానాన్ని ఆనందాన్ని ఈ యువకులు కాలేజీ ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో బాగ ప్రదర్శించుకున్నారు. ప్రదర్శించుకున్నారు అనకంటన్నా, ప్రదర్శితమైనాయి అనడం వుచితంగా వుంటుంది.

కార్యక్రమం ప్రారంభం కాకముందే వర్షం ప్రారంభమైంది. కార్యక్రమం పూర్తి అయినా, వాన మాత్రం తన కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తూనే వుండింది. శ్రీ

—కొరవ 12 వ పేజీలో

టంగుటూరులో మంత్రి శ్రీ రొండా నారపరెడ్డి—గాంధీజీ, జవహర్, ఆంధ్రకేసరి విగ్రహాలను ఆవిష్కరించారు. విగ్రహాలముందు – కుడివైపు: మంత్రులు నారపరెడ్డి, చెంచురామానాయుడు; ఎడమవైపు శాసనసభ్యుడు దింతా రామచంద్రారెడ్డి, సమితి అధ్యక్షుడు పున్నయ్యచౌదరి.

మంత్రుల జంటకు ఒంగోలు సన్మానాలు

ఒంగోలులో జంట మంత్రులు రొండా నారపరెడ్డి, చెంచురామానాయుడు గార్లకు కల్పి యిటీవల వరసగా వీరవేదికలమీద సన్మానసంరంభాలు జరగడం కొందరికి ఆశ్చర్యాన్నే కలగజేసినట్టున్నది.

మొదట ఒంగోలు మునిసిపాలిటీవారు మొన్న 24 తేది యిద్దరికీకల్పి సన్మానసభ చేశారు. ఒంగోలుజిల్లా త్వరలోనే అవతరించబోతున్నదన్నారు నారపరెడ్డిగారు. చెంచురామానాయుడుగారు మున్సిపల్ విషయాలనుగూర్చి మాత్రమే మాట్లాడారు.

టంగుటూరు, తూర్పు నాయుడుపాలెంలలోకూడా యిద్దరు మంత్రులకూకల్పి వూరేగింపులు, సన్మానాలు, సత్కారాలు ఏర్పాటుచేశారు. టంగుటూరు పంచాయతీ పార్కులో గాంధీ, నెహ్రూ, ప్రకాశం పంతులగార్ల విగ్రహాలను రొండా వారు ఆవిష్కరించగా, పున్నత పాఠశాల భవనంలో విద్యుద్దీపాలకు నాయుడుగారు ప్రారంభించారు.

ఒంగోలులో కాకా లక్ష్మీనరసింహ స్వామివారి స్వగృహంలోనూ టంగుటూరులో పోతం చెంచయ్య గారింట్లోనూ మంత్రులిద్దరికీ పెద్దయెత్తున విందులు జరిగాయి. కొత్త మంత్రివర్గం ఏర్పడి చాలా కాలమైనా యింకా యీ సన్మానాలు, సత్కారాలే వార్తలైనాయి మనకు.

కొలచన కోటలో శ్రీ రొండా నారపరెడ్డికి పెద్దయెత్తునే ప్రత్యేకంగా సన్మానం జరిగినట్టున్నది. మద్దిపాడు జూనియర్ కాలేజీకి రొండావారు ఆరోజు ప్రారంభోత్సవంకూడా చేశారు. —మా. ఒ. వి.

—

పది పద్యాలకు పదివేల రూపాయల ఖర్చు

‘దనుజమర్దన! కందుకూరు జనార్దనా!’

భావ రాగ తాళ సంభరితంగా ఇన్నేళ్లకు కందుకూరు కాలేజి ఏర్పాటుచేసిన వెలువరింపు సభలో ప్రాచీనస్ఫూర్తితో పునర్జన్మపొందిన రుద్రకవి మధుర కవిత

“సిరులు మించిన పసిడి బంగరు
     జిలుగు దువ్వటి దొరగా
చరణపద్మము మీద దేహము
     చంద్రకాంతులు దేరగా
మురువుదూపుకు వచ్చినావో
     మోహనాకృతిమీరగా
గరుడవాహన! దనుజమర్దన!
     కందుకూరు జనార్దనా!”

“జంటనేత్రము లంటిచూచితే
     జాజిపూవులు పూసెరా
మింటితోవను జాడుదుండగ
     మేఘవర్ణము గప్పెరా
కంటిలోనొక పండువెన్నెల
     కాయుచున్నది యేమిరా
కంటిలేరా! దనుజమర్దన!
     కందుకూరు జనార్దనా!”

ఈ పై మకుటంతో దాదాపు 400 ఏళ్ళక్రితం కందుకూరు రుద్రకవిగారు తేటతెలుగుమాటలతో అతిసుకుమారంగా బంగారుతీగల్లా సాగిపోతూ, అల్లా తేలి యాడ్తూ దేశవాళీ శృంగారాన్ని పొలకబోస్తూ చెప్పిన జనార్దనాష్టకంలో మనకు యింతవరకూ దొరికినవి పదిపద్యాలు మాత్రమే. పైన పేర్కొన్న రెండూ ఆ పది పద్యాలనుండి తీసుకున్నవే.

యూనివర్శిటీ కీర్తిశేషులు స్వర్గీయ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు తన “చాటు పద్య మణిమంజరి”లో రుద్రకవి అష్టకంలోని వంటూ ఏడు పద్యాలుమాత్రమే ముద్రించారు. మద్రాసు ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయ వ్రాతప్రతులనుండీ, నెల్లూరుమండల సర్వస్వంనుండీ అదనంగా లభ్యమైన మరి మూడు పద్యాలుకూడాచేర్చి జనార్దనాష్టకంలో పది పద్యాలుగా తేల్చారు పీఠికాకర్త అరుద్రగారు.

మా విలేఖరి

మళ్ళీ యిన్నాళ్ళకు స్వర్గీయ మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి ఆదేశానుసారంగా వి. ఎ. కె. రంగారావుగారు యీ రుద్రకవిగారి పది పద్యాల జనార్దనాష్టకం ముద్రించడానికి దాదాపు పదివేల రూపాయలు ఖర్చుచేశారు. ఆ రుద్రకవిగారి కవితకు – కందుకూరు ప్రాచీన చరిత్రనుండి అష్టకాల చరిత్రదాకా అరుద్రచేత ప్రతిభావంతమైన పీఠికలు వ్రాయించి, పదిపద్యాలకు రసమయ భావాలకు ‘బాపు’ చేత పది పంచవర్ణ చిత్రాలను గీయించి, మరో మూడు అర్టుప్లేటులో శీర్షకందుకూరు జనార్దనాలయ శిల్పాలను ముద్రించి, అనుబంధంలో మరో ఎనిమిది తెలుగు కవుల అష్టకాలను కూడా సంకలనం చేయించి 80 పేజీల నిండైన గ్రంథంగా అందంగా, పుస్తకం వెల సామాన్యుడు భరాయించుకోలేనంతగా 12 రూపాయలు ఖరీదుపెట్టి, అచ్చువేయించారు వి. ఎ. కె. రంగారావు గారు.

ఈ పాకెట్ పుస్తకాలయుగంలో పది పద్యాల తెలుగు పుస్తకాన్ని యింత వైభవోపేతంగా ముద్రించడమనేది అపురూపమైన విషయం. ‘సాదా’ ప్రతులు, ‘జనతా’ ముద్రణలయుగంలో – కనుల పండువగా ‘రాజా’ ప్రతినే, ‘జమీందారు’ ముద్రణనే వెలువరించారు వి. ఎ. కె.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

సూళ్ళూరుపేట గ్రామపంచాయతీ - నెల్లూరుజిల్లా

టెండరు నోటీసు

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతీలో ఈ క్రింద సుదహరించబడిన పనులు చేయుటకు – వస్తువులు సప్లయి చేయుటకు సీలువేసిన టెండర్లు 18-9-69 తేది పగలు 3 గంటల లోపల కోరడమైనది. టెండరుదారులు నిర్ణీత ధరావతు చెల్లించి, టెండర్లు దాఖలు చేసుకొనవలయును. సదరు టెండర్లు టెండరుదారుల సమక్షమునగానీ లేదా వారి అనుమతి పొందినవారి సమక్షమునగానీ అదేరోజు 4 గంటలకు ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారిచే గాని లేదా వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని తెరువబడును. మిగిలిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నె.	పని వివరములు	ఎస్టిమేటు మొత్తం	ధరావతు మొత్తము
(1)	సూళ్ళూరుపేట రైల్వేస్టేషన్ క్యాన్‌రోడ్డునుండి గంగమిట్టవరకు మెటల్‌రోడ్డు వేయుట.	రు. 1500/-	రు. 75/-
(2)	సూళ్ళూరు గంగమిట్టనుండి M. C. రోడ్డు వరకు మెటల్ వేయుట.	రు. 3000/-	రు. 150/-
(3)	శిష్టియుజాపాళెంవద్ద బావికి ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకి కట్టుట.	రు. 2000/-	రు. 100/-
(4)	రామచయ్యపేట రైల్వేగేటునుండి అనుపత్రి వరకు గల రోడ్డుకు తారువేయుట.	రు. 4000/-	రు. 200/-
(5)	సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతీ ఏరియాలోని గృహములకు నెంబర్లు వేయుట.	—	రు. 25/-
(6)	స్టేషనరీ సప్లయి చేయుట.	6 మరియు 7 అయిటములకు పిటీషన్లు పంపవలయును.	
(7)	40 watts ట్యూబులైట్లు, స్కూబుల్బులు మరియు పిజాబల్బులు సప్లయి చేయుట.		
(8)	బస్టాండువద్ద గడియారపు స్తంభము కట్టుట గురించి.	రు. 800/-	రు. 40/-

—యస్. శ్రీనివాసరావు - కార్యనిర్వాహణాధికారి.

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లో
విహంగమకుడు

సంతోష వార్త

గత మూడేళ్లుగా వర్షాభావంతో దుర్భిక్షంతో అలమటించిపోయిన దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి ప్రాంతాలు ఈ సంవత్సరం పచ్చగా వున్నాయంటే నిజంగా సంతోషవార్త కదా!

గతవారంలో ఆ తాలూకాలలో పర్యటించివచ్చిన వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీడైరెక్టరు శ్రీ ఎ. సుబ్బారావుగారు ఒక్కమాటలో "కన్నుల పండువుగా వుంది" అన్నారు. పాలవుతొన్న బాగపండిందట పత్తి, జొన్న, కొర్ర, ఆరిక చాలబాగున్నాయట. ఎటుచూడినా పచ్చగా వున్నదట. ఈ ప్రాంతంలో సజ్జ జొన్న సాగు విస్తీర్ణం పెరిగిపోయిందని, ఆముదాలు కలికాలికూడా కానరావడంలేదని శ్రీ రావు అన్నారు. మూడేళ్ళుగా బీళ్ళు బండలు, కరువు కాటకాలు, నీటిఎద్దడులు తిండికితిప్పలు చూస్తుండిన శ్రీ రావుగారికి ఈ ఏటి పచ్చని దృశ్యాలు పరమానందాన్ని కల్గించినట్లున్నాయి.- వారు ఒక్కసారిగా పొంగిపోయారంటే నమ్మండి.

ఈ సంవత్సరం ఆ ప్రాంతంలో వర్షాలు వున్నాయి పరిస్థితి ఆశాజనకంగా వుంది. ఇక కరువుపనులు, శిస్తుమాఫీలు, ఋణాల వాయిదాల వివాదాలు అంత ఎక్కువగా వినిపించకపోవచ్చు.

21వేలు గుటకాయస్వాహా!

దాదూరు పోస్టాఫీసుకు వచ్చిన మనియార్డర్లడబ్బు, సేవింగ్సుబ్యాంకి డబ్బు దాదాపు రూ 21,337లు గుటకాయస్వాహా చేశాడట-ఆ పోస్టుమాస్టరు అర్ దొరస్వామిరెడ్డి. ఇందులో ఎక్కువభాగం అగస్టు 25-30 తేదులమధ్యనే దిగమింగడం జరిగిందట. పోస్టల్ శాఖ పోలీసుకు ఫిర్యాదుచేసింది; పోలీసు వదరు స్వామిరెడ్డిని అరెస్టుచేసింది.

ఈ దొరస్వామిరెడ్డి నెల్లూరు హెడ్ పోస్టాఫీసులో గుమాస్తాగా వుండినవాడే; అక్కడా ఈవిద్యను ప్రదర్శించినవాడే; అయితే దాదూరులో స్వతంత్రుడైనాడు కాబట్టి ఎక్కువగా దిగమింగడానికి అవకాశం లభించింది. ఈ గుటకాయస్వాహా కథ వివరాలు తర్వాత.

గంగవరం హత్యా- ముద్దయికి ఉరిశిక్ష

ఘోరాతి ఘోరమైన నేరం ఇది. అన్న తమ్ముణ్ణి చంపిన దారుణసంఘటన. దర్శి తాలూకా గంగవరంవాసి చెంచయ్య తన తమ్ముడు పిచ్చయ్యను హత్య చేశాడని మోపబడిననేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి, ముద్దయికి ఉరిశిక్ష విధిస్తూ 30 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ముద్దయి చెంచయ్య వ్యసనపరుడై తిరుగుబోతు. వ్యవసాయం చేయడు; కుటుంబ బాధ్యత లేదు; ఇంట్లో వస్తువులు గిన్నెలు అమ్ముకొంటి తాగాడు. అతని ప్రవర్తనను తమ్ముడు ఆక్షేపించాడు; అద్దేకా తగవు పెట్టుకున్నారు. అర్ధంకోయిన ఇంకో తమ్ముణ్ని నెట్టివేసి, తలుపు గడివేసుకొని, పిచ్చయ్య గొంతుమీద కాలువేసితొక్కి చంపి, బయటకొచ్చి నువ్వు బ్రతికావుపో అని ఇంకో తమ్ముణ్ణి బెదిరించాడు. ఇది సంక్షిప్తంగా ఈ హత్యోదంతం. ఈ కేసులో ముద్దయికి వ్యతిరేకంగా అతని తల్లి ఇంకో తమ్ముడు కోర్టులో సాక్ష్యం చెప్పారు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషనుకు ఆ. వ. ప్రా. శ్రీ సి. రామకృష్ణ; ముద్దయి పక్షంగా శ్రీ సి. వి. సుబ్బారామయ్య వాదించారు.

మైకాగనుల కార్మిక సంక్షేమనిధి (ఆం. ప్ర.) నెల్లూరు

టెండరు నోటీసు

నెం. 1533/69 రు. 22-8-69 తేది.

ఈ దిగువ కనుపరచిన పనికి సీల్డు టెండర్లు సి. పి. డబ్ల్యు. డి. ఎమ్. ఇ. ఎస్; పి. డబ్ల్యు. డి మరియు ప్రాంతీయ సంస్థలందు రిజిస్టరు అయి, భవనములు కట్టడములయందు అనుభవము గడించిన కంట్రాక్టర్ల నుండి పనికి ఎదురుగా చూపబడిన అధికారి కోరుచున్నది.

ఈ టెండర్లు 29-9-1969 తేది సాయంకాలం 3 గంటల వరకు స్వీకరించబడి, అదేరోజు సాయంకాలం 4 గంటకు తెరువబడును. టెండర్లు పంపదలచినవారు పనియొక్క పేరును కవరుపైన స్పష్టముగా వ్రాయవలెను.

వ. నె	పని పేరు	టెండరు కోరు అధికారి	పని అంచనా విలువ	చెల్లించవలసిన ధరావతు	టెండరు ఖరీదు
(1)	మైకాపురం డిస్పెన్సరీకి ఇన్ పేషెంటు వార్డు కట్టుట	సెక్రటరీ మైకామైన్సు లేబర్ వెల్ఫేర్ ఫండు ఆఫీసు (ఆంధ్రప్రదేశ్) కలిచేడు - నెల్లూరు	23 600/-	588/-	4-08

ఈ పనిని నాలుగు మాసములలో పూర్తిచేయవలయును.

టెండరు పత్రములు 20-8-69 తేదినుండి 27-9-69 తేదివరకు సెక్రటరీ, మైకామైన్సు లేబర్ వెల్ఫేర్ ఫండు ఆంధ్రప్రదేశ్ నెల్లూరు ఆఫీసుయందును, అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు మైకామైన్సు లేబర్ వెల్ఫేర్ ఫండు ఇంజనీరింగ్ యూనిట్, కలిచేడు ఆఫీసుయందును, కార్యాలయము పనిచేయు వేళలందు అమ్మబడును.

పనియొక్క వివరములు, వాటికి సంబంధించిన ప్లానులు పై చూపబడిన కార్యాలయములందు, పనిచేయు వేళలందు పై కనుపరచిన తేదీలయందు చూడవచ్చును. టెండరు పెట్టువారు కొనదలచినవారు యీ క్రింద కనుపరచిన పత్రములు దాఖలు చేయవలయును

(1) ఆదాయపన్ను క్లియరెన్సు సర్టిఫికేటు (2) కంట్రాక్టరు రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేటు

టెండరు పెట్టువారు కొనదలచినవారు, ఖరీదు నగదు చెల్లించి పై కనుపరచిన కార్యాలయములనుండి దరఖాస్తుమీద పొందవచ్చును పోసు ద్వారా పంపదలచినవారు, టెండరుఖరీదు మరియు పోస్టు 1-8 రు. 2/- లు మనియార్డరుద్వారా పంపవలయును. టెండరు సెట్టు ఖరీదు ఏ పరిస్థితులలోను వాపసు చేయబడదు.

—davp 691 (11) 69.

నెల్లూరులో రాష్ట్రపతి

"బీదవారికి రాజ్యాంగం కల్గించిన హక్కులకోసం కృషి జరగాలి" -శ్రీ గిరిగారి ఉద్ఘాటన

"నాకు కావలసింది రోల్స్‌రాయిస్ కార్లుకాదు, వజ్రవైఢూర్యాలు కాదు; ప్రజల ప్రేమ, సౌఖ్యం" -శ్రీమతి సరస్వతీబాయి గిరి

గూడూరులో వాకాడుసంస్థల స్వాగతం

మద్రాసునుంచి స్పెషల్ రైల్లో వస్తూవుండిన రాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరిగారు శుక్రవారం (12 తేది) ఉదయం 5-40 గంటలకు నెల్లూరు రైల్వేస్టేషన్లోదిగి దాదాపు 20 నిమిషాలసేపు సింహపురి ప్రజలకు ధర్మదర్శనమిచ్చారు. ఈ దారిన పోతూ గిరిగారు నెల్లూరులో ఆగకుండా ఎట్లుండగలరు? రాష్ట్రపతితో డబుల్ విద్యు మందిన వూరుగదా! అదిగాక ముందుగానే ప్రియాంకులు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు నెల్లూరులో తప్పకుండా ఆగవల్సిందిగా అభ్యర్థించినట్లున్నారు. వారి కోర్కెను ఎట్లా కాదనగలరు గిరిగారు? అందువల్లనే నేమో కలెక్టరుగారు పంపిన వర్తమానంలో- The President will greet officials and non - officials headed by Sri Vennelaganti Raghaviah -(అంటే శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి నాయకత్వం క్రింద) అని ప్రత్యేకంగా పేర్కొనవల్సి వచ్చిందంటే అర్థం అదేగదా! ఏమైతేనేం రాష్ట్రపతి అంతటివారు యిక్కడ ప్రత్యేకంగా ఆగడం నెల్లూరు అదృష్టమే.

ఇంకో ధర్మసందేహం- రాష్ట్రపతిగా మొదటిసారి వస్తున్న గిరిగారు మనల్ని 'గ్రీట్' చెయ్యడమా? లేక ఆయన్ను మనం గ్రీట్ చెయ్యడమా?- అనేది కలెక్టరుగారు పంపిన వర్తమానంలో అర్థం కాలేదు.

కంచన్‌గా గిరిగారి స్పెషల్ రైలు నెల్లూరు ప్లాట్‌ఫారం మీదకు 5-40 కల్లా వచ్చి ఆగింది. విలాసవంతమైన ఏర్‌కండిషన్డ్ కంపార్టుమెంటు నుండి గిరిగారు హుషారుగా నమస్కరిస్తూ దిగారు -(అది గాంధీ శతజయంత్యుత్సవ సంవత్సరం గనుక చూడు మా సోషలిస్టు జనాభి స్వతంత్రిగా ఎన్నికైన గిరిగారు ఫస్ట్‌క్లాసు కంపార్టుమెంటులో ప్రయాణంచేసి గాంధీ ఆశయాలకు నివాళులర్పిస్తారు- అంటూ జనంలో కొందరు అనుకొంటుండినారు. వారు పాపం అమాయకుల క్రింద జమకడి పోయారు)

గిరిగారు ప్లాట్‌ఫారం మీద అడుగిడగానే మ్యునిసిపల్ చేర్మెన్, జి. ప. చేర్మెన్, వి. అనంతరామయ్యాది అనధికార ప్రముఖులు వరుసగా బారులు తీరి పూలహారాలు వేశారు. రాజ్యసభ సభ్యులు మిస్ మేరీ నాయుడుగారుకూడా వుండినారు. ప్లాట్‌ఫారంమీద స్పెషల్‌గా అమర్చిన సోఫామీద శ్రీ గిరి దంపతులు ఆశీనులయ్యారు. శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య స్వాగతం చెప్తూ సందేశమిమ్మని కోరారు. గిరిగారు తెలుగులో ప్రసంగిస్తూ యిట్లా అన్నారు:

ఇటీవల జరిగిన ప్రెసిడెన్షియల్ ఎలక్షన్ దేశంలో పెద్ద సంచలనం కల్గించింది. దాదాపు ప్రతిస్టేషన్‌లో మాకు పెద్ద స్వాగతం లభించింది. అది నా గౌరవంకాదు. ప్రజలకు గౌరవం. దేశంలో మా యిష్టం వచ్చినవాళ్ళనే గెల్పించుకుంటాం-అనే సిద్ధాంతమే గెల్చిందికదా. ఇప్పుడు దేశంముందు అనేక సమస్యలున్నాయి. ముఖ్యంగా బీదవాళ్ళకు కాన్స్టిట్యూషన్‌లో అనేకఆయుష్పట్టయినహక్కులున్నప్పటికీ అవి యింకా రాలేదు. అందుకోసం కృషి జరగవల్సివుంది- అన్నారు.

తన ప్రసంగం ముగిస్తూ గిరిగారు ఆఖర్లో తన సతీమణికికూడా కృతజ్ఞతలు వెల్లడించారు. మేము ఆ రోజుల్లో జైళ్ళకెళ్ళినపుడు త్యాగశీలంతో ఆమె పిల్లల్ని కని పెట్టుకొని వుండారు. ఆమె సహాయ, ప్రోత్సాహం మరువరానిది- అన్నారు.

అనంతరం గిరిగారి సతీమణి శ్రీమతి సరస్వతీబాయిగారుకూడా తెలుగులోనే మాట్లాడారు. ఆమె మాట్లాడిన తీరేపూ ఏకీలి బిగించి పట్టువిడవకట్టి పిరవతవలె మాట్లాడింది. ఇటీవల రాష్ట్రపతి ఎలక్షనప్పటి ఆవేశావేషాలు ఆమె కంఠధ్వనిలో మళ్ళీ గోచరించాయా అన్నట్లుగా వుండింది - "ఏ కార్యక్రమంకోసం దీక్షకంకణం"- అంటూ వాక్యం పూర్తి చేయకుండా "రైతులం" అన్నది. తనకు 16 మంది సంతానం అన్నది- (సత్యాగ్రహకుటుంబ నియంత్రణ విధానాన్ని గేలి చేయకపోతే వున్న విషయాన్ని చెప్పడంగానే మనం దీన్ని స్వీకరించాలి) "నాకు కావలసింది రోల్సురాయిస్ కార్లు కాదు, వజ్రవైఢూర్యాలు కాదు; ప్రజల ప్రేమ, సౌఖ్యం" ముఖ్యమన్నారు.

* * *

నెల్లూరు తర్వాత రాష్ట్రపతి గూడూరులో ఆగారు. వాకాడు పద్మశ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు తమ సంస్థల పిల్లలకు వారి దర్శనాన్ని కోరుతూ వ్రాశారు. గురువారం మధ్యాహ్నం వచ్చింది అంగీకారం. అప్పటి కప్పుడు-వాయువేగ మనోవేగాలతో అంటారే, ఆ విధంగా క్షణాలలో ఏర్పాట్లు చేశారు. అరమైలు పొడవు దే గూడూరు స్టేషనును వాకాడు సేవాసైన్యం అద్భుతంగా అలంకరించి వేసింది; కలియుగవైకుంఠంగా మార్చివేసింది. అంతేకాదు రాత్రికిరాత్రిమూడువేలమంది విద్యార్థులను-కళాశాల మొదలు అప్పర్ వరకు- 15 బస్సులు, 6 లారీలతో స్టేషనుకు చేర్చి వేశారు; వారిని వర్గీకరించి ప్లాట్‌ఫారం మీద బారుతీర్చి పెట్టారు. రాష్ట్రపతికి, ఆయన సతీమణికి శ్రీయుతులు బాలకృష్ణారెడ్డి జనార్దనరెడ్డి ప్రభృతులు పెన్నిధి పూలమాలలు వేశారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అన్న శ్రీ రామిరెడ్డి ఖాదీ దారపు కొంగ్రొత్తమాలను వేశారు.

శ్రీ గిరిగారిని మాట్లాడమని అడిగారు. వారు ప్లాట్‌ఫారం అంతా క్రమబద్ధంగా పంచుకొనివున్న విద్యార్థులను చూచి ముగ్ధులౌతున్నారు- "నేను ఉపన్యాసం చేయను. నేను వాకాడు విద్యార్థులమధ్య

మిగతా 7వ పేజీలో

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1కి	700-00
దొంగసంబర్లు పాతవి	600-00
,, కొత్తవి	569-00
కేసర్లు	520-00
సజ్జలు	640-00
జొన్నలు	800-00
రాగులు	600 00
నువ్వులు	1700-00
ఉలవలు తూము 1కి	36-00
పచ్చపెసలు	40-00
నల్లపెసలు	42-00
మినుములు	54-00

అనంతసాగరం శ్రీ చింతగుంట సుబ్బారెడ్డిగారి కుమారుడు ఆయుష్మంతుడు సుబ్బారెడ్డి, బి. ఇ. (లెక్చరర్, ఇంజనీరింగ్ కాలేజి, అనంతపూరు); కావలివాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు శేతిరెడ్డి పుల్లారెడ్డిగారికుమార్తెయున్ను, శ్రీ వై. వి. రమణారెడ్డిగారి పెంపుడు కుమార్తెయున్ను అయిన సౌభాగ్యవతి వసంత, బి. యస్. సి. కిన్ని 31-8-69 తేది కావలిలో వివాహము అతివైభవముగా జరిగినది.

నెల్లూరుశాఖ సేవాభినివేశం

చిన్న రైతులకుకూడా స్టేట్ బ్యాంకి సహాయం!

రైతు సహాయానికై స్టేట్ బ్యాంకి తీసుకున్న చర్యలను చూస్తే, ఈ వేగాన్ని రైతు అందుకోలేకుండా పోతే పొరబడిందే కాని, అభివృద్ధికి రాలేకపోయిన వారికి అపూర్వమైన అవకాశమని చెప్పవలసి వుంటుంది. స్టేట్ బ్యాంకి సహాయ కార్యక్రమాల దొరక ఎత్తయితే, నెల్లూరు టవున్ బ్రాంచి ఏజంటు శ్రీ రామణ్ అనురక్తి అనక కచ్చితదనం వుపాదారు కోరి లేదు. ఆశనో అది కారిగా తన కార్యకలాపం ప్రచారించడం లేదు; ఒక సేవాభినివేశంతో పనిచేస్తున్నాడు. రామణ్ గూర్చి ఒకమంచి అభిప్రాయాలంటే సందేహించవలసి వస్తుంది. తనపేరే ఎవరితో అసలు రాసేపాటు; వ్రాసేదంతా స్టేట్ బ్యాంకి గూర్చే వ్రాయమంటాడు; స్టేట్ బ్యాంకి సేవను సహాయాన్ని గూర్చి వ్రాసి పంపమంటాడు; ధనవంతుల నుండి బ్యాంకికి ఎంతఎక్కువగా డిపాజిట్లు వస్తే, రైతుకు అంత ఎక్కువగా సహాయం చేయుటకు వీలుంటుంది. బ్యాంకుకు డిపాజిట్లు చేసేటట్లు వ్రాయమంటాడు కాని సంస్థ కీర్తి ప్రతిష్ఠ వాటిని నడిపే వారిమీద ఆధారపడి వుంటాయి. అందువల్ల స్వార్థరహితంగానేకాక, స్వంతంగా చేసే రామణ్ తో టి అధికారుల గూర్చి వ్రాయకుండడం ఎలా? రామణ్ కు, అన్ని విధాల సహకరించే సిబ్బంది వుండడం కూడా అదృష్టమేమరి!

నెల్లూరు వ్యవసాయ పరపతికై స్టేట్ బ్యాంకి బ్రాంచి పెట్టినప్పుడు మేమే విమర్శించాము. ఈ బ్యాంకి బడా భూస్వాములకేకాని, నిజంగా సహాయం అవసరమైన చిన్నకారు రైతులకు ఉపయోగకారికాదని విమర్శించాము. దానికి క్రియారూపంలో సమాధానం చెప్పారు శ్రీ రామణ్. ఐదెకరాలలోపు భూమిగల రైతులకు ప్రత్యేక సహాయక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. మొట్టమొదటగా మొన్న 7 తేదీ కోవూరు తాలూకా వేగూరులో ఒక చిన్నకారు రైతుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, చర్చలు జరిపి, కార్యాచరణకు గడంగుతున్నారు.

వేగూరు సమావేశానికిముందు కోవూరు సమితిలోని [illegible] రైతులతో చర్చలు జరిగాయి. స్టేట్ బ్యాంకి వ్యవసాయాభివృద్ధి అధికారి శ్రీ మార్గబంధు నెల్లూరు స్టేట్ బ్యాంకి ఏజంటు రామణ్-[illegible], వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి, అసిస్టెంటు [illegible] విస్తరణాధికారులు పాల్గొన్నారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. చిన్న రైతుల ఋణ సౌకర్యపు పథకాన్ని గూర్చి చర్చలు జరిగాయి.

మధ్యాహ్నం వేగూరు పంచాయితీ కార్యాలయంలో సమావేశం. ఈ అధికార్లందరూకాక, మోడేగుంట, వేగూరు, చిట్టమూరు (కొంతభాగం) ముదివర్తి, లేగుంటపాడు గ్రామాలకు చెందిన చిన్న రైతులుకూడా రెండుమూడువందల మంది హాజరయ్యారు. డెవలెప్‌మెంటు ఆఫీసరు శ్రీ మార్గబంధు ఈ స్కీమును గూర్చి వివరించారు; వారి వుపన్యాసాన్ని [illegible] డి. ఎ. ఓ. శ్రీ నరసారెడ్డి అనువదించి చెప్పారు. డి. డి. ఎ. శ్రీ సుబ్బారావు ప్రభృతులు కూడా మాట్లాడారు. చాల వుత్సాహజనకంగా జరిగినది సమావేశ వాతావరణం. బ్యాంకులు, సహకార సంఘాలు-వాటికి సంబంధించిన వారి చుట్టూ కాళ్లరిగేట్లు తిరగడానికి అలవాటుపడిన రైతులు; బ్యాంకువాళ్లే సహాయంచేస్తాం, రాగులుపడండి అని తమవద్దకే రావడం ఆశ్చర్యం కలిగించివుండవచ్చు. స్టేట్ బ్యాంకైనా రైతులవద్దకువచ్చి సహకార హస్తాన్ని అందించడం మహోత్కృష్ట ఆనందాన్ని చేకూర్చుతున్నది.

వేగూరు సమావేశం తర్వాత అధికార్లందరూ మోడేగుంటకు పోయారు. వ్యవసాయంలో ప్రఖ్యాతులైన దేవళ్ళ సోదరులు అందరికీ ఫలహార విందు చేశారు. మరదాను. వేగూరు సమావేశానికి ఆ నాలుగైదు వూళ్ళ పంచాయతీ అధ్యక్షులు కూడా వచ్చారు.

స్టేట్ బ్యాంకి వారు ఈ చిన్న రైతుల ఋణసౌకర్యపు పథకాన్ని మొదటగా వేగూరు కేంద్రంలోనే అమలుజరుపబోతున్నారు. పైన వుదహరించిన ఐదుగ్రామాలలో 5 ఎకరాలుకంటే తక్కువ భూమి కలిగిన రైతులు 1800 మంది వున్నట్లు లెక్క తేలింది. వీరిలో స్టేట్ బ్యాంకి ఋణం ఎంతమందికి అవసరమవుతుందో, ఎంతమంది అర్హులో అంతమందికి ఇవ్వబడుతుంది. క్రమంగా ఈ స్కీము ఇతరకేంద్రాలకూడా విస్తరించబడుతుంది.

స్కీము వివరం

చిన్నరైతుల ఋణసౌకర్యపు వివరాలు కొంత తెలుసుకొందాం.

ఇది 5 ఎకరాలకంటే తక్కువ భూమి కలిగిన రైతులకే వర్తిస్తుందని చెప్పాము. అట్లనే భూమి లేని వారికి ఋణసౌకర్యం లభించదు. కాని శివాయిజమ భూములకు కూడా వర్తింపచేయాలని ఏజంటు శ్రీ రామణ్ ఆలోచిస్తున్నట్లున్నది. రివిన్యూ శాఖవారినుండి శివాయి జమదార్లను తొలగించబోమనే హామీలభిస్తే అలాంటి శివాయి జమదార్లకుకూడా సహాయపడే అవకాశముంటుందని శ్రీ రామణ్ వుద్దేశ్యం.

ఈ స్కీమువల్ల కేవలం వ్యవసాయాభివృద్ధికేకాదు; పశుపోషణ, కోళ్ల పెంపకం, పందుల పెంపకం, తోటలు, చేతి పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమలకు కూడా సహాయం పొందవచ్చు.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి నిత్య వ్యవసాయ ఖర్చుల మొదలు; భూమి అభివృద్ధి నీటి సౌకర్యం మొదలగువాటికి ఋణం లభిస్తుంది. వరకు వెయ్యిరూపాయల మొదలు పదివేల రూపాయల వరకు వుంటుంది. ప్రత్యేక సందర్భాలలో ఈ పరిమితి పెరగవచ్చు వెయ్యిరూపాయలవరకు ప్రామిసరినోటు మీదనే అప్పు యివ్వబడుతుంది. అంతకు మించితే ఇతర హామీలు అవసరమవుతాయి. చిన్నరైతులు పదిమందికి మించకుండా చిన్నచిన్న సంఘాలుగా ఏర్పడి, వారివారి ఋణాలకు తాము పండించే పంటకేకాకుండా తమ సంఘంలోని ఇతర సభ్యులచేత హామీయిప్పించి ఋణాలు పొందవచ్చు. ఋణాలు మూడు విధాలుగా వుంటాయి: (1) పంట ఋణం: ఫలితం వచ్చినవెంటనే దాన్ని అమ్మి తీర్చవలసి వుంటుంది. (2) ఎక్కువకాలపు ఋణానికి గరిష్ఠగడువు 10 ఏళ్లు (3) మధ్యకాలిక ఋణం ఐదేళ్లలోపు తీర్చవలసివుంటుంది. ఈ స్కీముకు సంబంధించి ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు స్టేట్ బ్యాంకి టవున్ బ్రాంచి నుండి తెలిసికోవచ్చు.

మరో కొత్త ఋణసౌకర్యం

వారానికొక కొత్త ఋణసౌకర్యపు పథకాన్ని వివరిస్తుంటారు శ్రీ రామణ్. ఈవారం కొత్తస్కీము అభివృత్తులవారికి సహాయపథకం (financing for professionals) అంటే కొత్తగా ప్రాక్టీసు పెట్టుకోవాలనుకునే డాక్టర్లు, డెంటిస్టులు, మందులషాపులు, కళాకారులు (Architects), సాంకేతిక సలహాదార్లు, టైలర్లు ప్రింటింగుప్రెస్సులు ఈ స్కీము క్రిందకువస్తాయి. రిక్షాలకు యజమానులు కావలెనుకున్న రిక్షా కార్మికులకుకూడా ఋణసౌకర్యం లభిస్తుంది.

ఇదివరలో వ్యవసాయ శాస్త్ర పట్టభద్రులు, చిన్న వ్యాపారులకు కూడా ఈ స్కీము వర్తింపచేయబడిన విషయం పాఠకులకు తెలుసు. ప్రభుత్వపరమైన బ్యాంకులధనం ప్రజలకు ఏవిధంగా వినియోగపడుతుందో ఈ సహాయ కార్యక్రమాలద్వారా స్టేట్ బ్యాంకివారు రుజువు చేస్తున్నారు బ్యాంకుల జాతీయకరణకు సార్థకత తెస్తున్నారు.

అరుదుగా స్టేట్ బ్యాంకి సహాయ కార్యక్రమాలను ఇంత వుత్సాహంగా సేవా దృష్టితో అమలు జరుపుతున్న డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు శ్రీ మార్గబంధు, టవున్ బ్యాంకి ఏజంటు శ్రీ రామణ్‌లను, వారి సిబ్బందిని మరొకసారి అభినందిస్తున్నాము.

— —మా. వి.

పల్లెలు

(12 వ పేజీ తరువాయి)

లేదు; పెంపు విషయంలో ఎక్కడో పొరపాటు జరిగింది. ఈ సవరణ ముఖ్యంగా గమనించదగినది.

కనుపర్తి పిర్యాదు

కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ అభిమానగ్రామం ఇది. పొదలకూరు సమితిలోనిది. ఈ గ్రామ మకరణం మీద విడవకుండా వ్రాస్తున్నారు. వాళ్ల వెలికున్న బాధ వాస్తవంగానే వుంటుంది. కాని చిక్కు ఎక్కడంటే, కరణాలనుగూర్చి వ్రాయడమంటే, కంబళిమీదకూర్చుని వెంట్రుకలు వేరడంగా వుంటుందనేదే నంశయం! కాలం మారింది. కరణాలు కూడా మారాల వంపాయించుకోవాలను కునేదేదో కంటకంగాకుండా మంచితో అభిమానంతో ప్రతకనేర్చుకోవడం అభిలషణీయం.

చిట్టమూరు హాస్పిటల్

అభ్యుదయ పథంలోవున్న కోటసమితి గ్రామాలలో చిట్టమూరు అగ్రశ్రేణిలో నిలుస్తుంది. మారుమూలవున్నా, అన్ని సౌకర్యాలను కల్గిచుకుంటూ ఆధునాతన గ్రామంగా రూపొందుతున్నది. ఇప్పుడు ఒక ఎం. బి., బి. ఎస్. డాక్టరుండే హాస్పిటల్‌ను నెలకొల్పుకొంది, దానికి 6 తేది కలెక్టరు శ్రీ వీరరాఘవన్ చేత ప్రారంభోత్సవం జరిపించుకున్నది. ఈ సభకు పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు.

ఈ గ్రామ అభివృద్ధికి కారకుడైన సర్పంచ్ శ్రీ టి. మార్కండేయనాయుడు అహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు. కోట సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి మాట్లాడుతూ మూలపదక మీదుగా శ్రీహరికోటకు రోడ్డు నిర్మించవలసిందని; కోట హాస్పిటల్‌ను రాష్ట్రీయం చేయవలసిందని, [illegible] నివారణ పనులకు నిధులు మంజూరు చేయవలసిందని విజ్ఞప్తి చేశారు. కలెక్టరు వుపన్యసిస్తూ, కోట సమితిలో, ముఖ్యంగా చిట్టమూరులో జరిగిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు తాను మగ్ధుణ్ణయ్యానన్నారు. కోటసమితి సమస్యలు పరిష్కారంలో తన సహకారం వుండగలదన్నారు.

హాస్పిటల్ భవనానికి శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు రూ 601 లు విరాళం ప్రకటించారు. ప్రజలనుండి ఇంతకుముందు రూ 16,000 వసూలైవుంది ఇతర తాలూకాల వారుకూడా విరాళాలిచ్చారు. శ్రీ తూపిలి రామరాఘవరెడ్డికూడా వుపన్యసించారు కార్యక్రమంలో జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖాధికారి శ్రీ అప్పారావుగారుకూడా పాల్గొన్నారు.

— —

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

పట్టుబట్టినా మొన్న మంత్రివర్గ సమావేశంలో అంగీకరించక పోవడంతో— వీళ్ళంతా మళ్ళీగా వైరాలనుకారో లేదో చూడవల్సివుంది. రేపు సెప్టెంబరు 29 తేదీ కేరళ అసెంబ్లీ సమావేశం కాబోతున ది. — —

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాయి)

నెల్లూరురోడ్ల దుస్థితి

నెల్లూరురోడ్ల దుస్థితిచూస్తే ఎవరో కవిగారన్నట్లు— ఏ రోడ్డు చరిత్ర చూచినా ఏమున్నది గర్వకారణం? అన్నట్లుగా వుంటుంది ఏ రోడ్డు చూచినా ఎప్పుడు దుమ్ముగిమ్ము. చెత్తచెదారం ఎగసిపడుతుంటుంది, గతుకులు గితుకులు పాదచారులను హైరానం చేస్తుంటాయి. అండర్‌గ్రౌండ్ డ్రయినేజి పూర్తయ్యేదెప్పుడో యీ నెల్లూరురోడ్లు బాగుపడే దెప్పుడో?

వర్షంవస్తే దాని ఈ రోడ్ల వైభవం నగ్నంగా బయటపడుతుంది. కలకత్తా జాతీయ రహదారిలో ఆత్మకూరు బస్టాండు దగ్గర ఎప్పుడూ రోడ్డు రద్దిగా వాక నరకంగా వుంటుంది. వర్షంవస్తే నీళ్ళు పొయ్యేందుకు దారిలేక బిక్కిరి సంభవిస్తాయి. దాదాపు రెండుమూడు గంటలు బస్సులకు మనుషులకు వెళ్ళలేరు.

ఆర్ బ్రిడ్జినుండి కనకమహల్ వెళ్లేరోడ్డు చూస్తే ఎర్రమట్టి దుమ్ముతో బురదతో ఎప్పుడూ దర్శనమిస్తుంటుంది. పాపం ఎంతమంది మునిసిపాలిటీకి కారో, కట్టుకపడ్డ-వారో? కార్లుస్పీడుగావెళ్తుంటే ఎంతమంది బట్టలమీద బురదపడుతుందో? ఇంత విశాలంగావున్న యీ రోడ్డును చదరపు తారురోడ్డుచేసి ఫుట్‌పాత్ నిర్మిస్తే ఎంతో బాగుంటుంది మన మున్సిపల్ పర్యాలకు యీ ఆలోచననేరాదా? పట్టువు చూపుగావచ్చిన నాటోటివాడికే నెల్లూరు రోడ్లు యింత అసహ్యం కల్గిస్తాయే? విజయవాడ —పి. దేవమణి

— —

6 వ పేజీ తరువాయి

తిరగాలి'' అంటూ చిగి సమస్కరిస్తూ, పలకరిస్తూ అమిత హుషారుగా విద్యార్థులమధ్య మెలిగారు. వారు అటు యిటు మూడు నాలుగు వర్షాలైనా సరిదినాల్లో ... అనునిత్యము శ్రీమతి సరస్వతీబాయికూడా విద్యార్థులమధ్యకు వెళ్ళి. కుర్చీలు, దాసి వారితో మాట్లాడుతుండినారు. రైలు నెల్లూరుకంటే యెక్కువసేపే ఆగినట్లుంది; అంతసేపూ ఆ వృద్ధదంపతులు కుర్చీనకూడా లేదు.

గవర్నరుగా వున్నప్పుడు శ్రీ గిరిగారు సింహాచలక్షేత్రంలో గాంధీజీ విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించి, అక్కడి సింహాచలస్వామిని దర్శించి [illegible] వున్నారు. — —

దొర్లో చేపలు యాలం

కోవూరు తాలూకా, పెనుబల్లి గ్రామం దొరువులోని చేపలు 1971 జూన్ 30 తేదీ వరకు పట్టుకునే హక్కును 26-9-1969 తేది పగలు 2 గంటలకు పంచాయితీ సమక్షంలో వేలము వేయబడును. వేలంలో పాట పెట్ట దలచినవారు ముందుగా రూ 300/-లు డిపాజిటు కట్టియుండవలెను. పాట 1500 రూపాయలనుండి ప్రారంభించబడును. మిగతా వివరాలు నావల్ల తెలిసికోవచ్చును.

చింతలపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి,
సర్‌పంచ్.

పి. ఆర్. క్లబ్బు-గూడూరు

అంగడి కొట్లు వేలం

గూడూరు పెళ్లేటి రామరెడ్డి క్లబ్బుయందు నూతనముగ నిర్మించబడిన 4 అంగడికొట్లు బాడుగకు ఇవ్వబడును. సదరు క్లబ్బు ఆవరణంలో 21-9-69 తేది ఉ 10 గంటలకు వేలం జరుగును పాల్గొనదలచిన వారు క్లబ్బు సెక్రెటరీవద్ద రూ: 100 లు ధరావతు ముందుగా చెల్లించవలెను. ఇతర వివరములు సెక్రెటరీగారి నుండి తెలిసికోవచ్చును.

ఎన్. సుబ్బారెడ్డి
సెక్రెటరీ.

రైసుమిల్లు సామానులు – బాల్‌బేరింగులు –
రబ్బరు బెల్టులు – కొతమిషన్ బ్లేడు
తక్కువ ధరకు విక్రయించబడును.

సాధు నారాయణరావు అండ్ కో.,

సంతపేట (పోన్: 929) నెల్లూరు.

స్టాకిస్టులు:–
డైమండ్ ఎమిరీ– ప్రతాప్ హల్లరుసామానులు–పుల్లీలు.

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి వివరముల చెప్పనక్కరలేదు: పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలోఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి

సూరజ్ చౌదరిడిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట 16/112, ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు

బాయిలర్ అమ్మబడును

బ్రిటానియా 10X20 (30) H. P.
మంచి కండిషన్‌లో వున్నది.
అమ్మబడును.
పర్వతరెడ్డి నారాయణరెడ్డి
కొత్తకోడూరు.
నెల్లూరు తాలూకా.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 24 of 1969.
O S. No. 97 of 1967.
తూమాటి రామవులునాయుడు — వాది.
వేపూరు వెంకటసుబ్బయ్య వగయిరాలు } —ప్రతివాద్లు.

యాలం ప్రకటన:—

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాదుల తాలూకు స్థిరాస్తిని పై కోర్టులో 27-10-69 తేదిన పగలు 11 గంటలకు బహిరంగ యాలము వేరువబడును, పాడదలచినవారు వచ్చి పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

ఆస్తివివరం:-

కందుకూరు తాలూకా, కందుకూరు ఎస్. ఆర్. లలో చేరిన, కొండారెడ్డి పాలెం గ్రామములోని:-

(1) పట్టా నె. 207 రు, సర్వే 40/3 నెంబరు, య 0-95 సెంట్లు లేక 0.384 హెక్టార్లుకు హద్దులు:- [తూ] పులి బసవయ్య భూమి [ద] పులి నాగయ్య భూమి [ప] పులి సుబ్బయ్య భూమి [ఉ] పీపూరు వెంకయ్య భూమి

వాది క్రయం రూ. 1000/- లు
అమీనాక్రయం రూ. 1425/- లు
కోర్టుక్రయం రూ. 1425/- లు

(2) నె. 257 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నెం. 48/2 రు, య 2-10 సెంట్లు, లేక 0.425 హెక్టార్లు మెట్టలో య 1-05 టు లేక 0.372 హెక్టార్లుకు హద్దులు: [తూ] పులి నాగయ్య భూమి [ద] సాధు కొండయ్య భూమి [ప] పులి మునలయ్య భూమి [ఉ] యరకా కొండయ్య భూమి. ఈలోని య 1-05 టు, 0.372 హెక్టార్లు.

వాది క్రయం రూ. 500/- లు
అమీనాక్రయం రూ. 1575/- లు
కోర్టు క్రయం రూ. 1600/- లు

(3) నె 261 రు పట్టా దాఖలా, సర్వే నె. 78/6 రు, య 0-88 సెంట్లు మెట్టలో య 0-44 టు లేక 0.178 హెక్టార్లు మెట్టకు హద్దులు:- [తూ] పీపూరు నాగయ్య భూమి [ద] యరకా కొండయ్య భూమి [ప] పులి నాగయ్య భూమి [ఉ] వీర్ల అంజయ్య భూమి ఈలోని య 0-44 టు లేక 0.178 హెక్టార్లు.

వాది క్రయం రూ. 500/- లు
అమీనా క్రయం రూ. 660/- లు
కోర్టు క్రయం రూ. 660/- లు

—బి. కొండయ్య—వాదిఅడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

I. A 232 of 68. O. S. 61 of 66.
ఎ. శ్రీనివాసుల రెడ్డి —వాది.
బి. శ్రీరాములునాయుడు వగైరా
... —ప్రతివాదులు.
To Sri గొరిపెనేని రమణయ్య R-3.
బొల్లినేని పద్మావతమ్మగార్లకు R-4

పై నెంబరున వాది పైసల్ డిక్రీ పిటిషను దాఖలు చేసి నదరు పిటిషనులో మీరు R-2 & R-3 రెస్పాండెంట్లుగాయున్నారు. నదరు పిటిషను నోటీసునిమిత్తం వాయిదా 3-10-69 తేదికి వేసియున్నది. ఆ రోజు పగలు 10 గంటకు పై కోర్టుకు హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును. లేనిచో మీ పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—యం. మల్లికార్జునరావు,
వాది అడ్వకేటు.

వారం...వారం...

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ముహూర్తాన అవన్నీ కలియవలెనని సంకల్పిస్తే కాంగ్రెస్‌లోని నాన్-సోషలిస్టులు తక్షణం వదార్ చిత్తగిస్తారు. అంతవరకు ఎవరికి తోచినట్టు వారు ఏదో ఒక పథకం వేస్తూవుంటారు.

మొదట ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ యత్నాన్ని పరిశీలింతాం. స్వతంత్ర, జనసంఘీయులతో పొత్తుకు ఈ పార్టీ ఎన్నడూ ఇష్టపడలేదు. ఆ విధంగా కాంగ్రెస్‌పార్టీలోని ప్రధాని వర్గానికి ఈ పార్టీ చాల దగ్గరబడినది. వామపక్షాలను, ప్రజాస్వామిక పక్షాలను కలిపి వేదికను నిర్మించవలెనని ఈ పార్టీ సంకల్పం. అటువంటి పక్షాలు భారతీయ క్రాంతిదళ్, బాంగ్లా కాంగ్రెస్, సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ వంటివి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఈ కోవకు చెందినదికాదు. కాకున్నా కమ్యూనిస్టులు చేసే విధంగా ఆర్భాటం చేస్తేగాని అటువంటి వేదిక ఏర్పడదు. ఆర్భాటం కొనమని కమ్యూనిస్టులను దగ్గరకు చేర్చడం ప్రజాసోషలిస్టులకు ఇష్టంలేదు. సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ కేవలం వామ ప్రజాస్వామిక శక్తుల కలయికను బలపరచదు. కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకమైన శక్తుల నన్నిటిని కల్పవలెనని అంటుంది. మిగిలిన పార్టీలవారు పాతకాంగ్రెస్‌వారని చెప్పవచ్చును. వారు వీరి వేదికలోకి వచ్చేదానికంటే మూలంగా వచ్చి కాంగ్రెస్‌లోకి పోగలరు — సమయంబడితే! ఇటువంటి వాతావరణంలో కాంగ్రెసు ఎదిరించి వామ-ప్రజాస్వామిక శక్తుల కలయికను నిర్మించడం అవాస్తవికంగా కనిపిస్తున్నది. అంతకంటె క్షేమంగా ప్రజాసోషలిస్టులిప్పుడు చేయదగినదేమనగా ఇందిరాగాంధి కార్యక్రమాన్ని బలపరచి, ఇంకా వేగంగా నడవడానికి ఆమెకు బలం ఇవ్వగలరు.

కమ్యూనిస్టులు (మార్క్సిస్టులు కొన్ని మినహాయింపులతో) అవని ఇదివరకే చేస్తున్నారు. ఇందిరాగాంధి ఎందుకు గంతు వేసింది అనే మీమాంసలోకి వారు పోవడంలేదు. మరింతగా గంతువేయించవలెననే వారి సంకల్పం. సంపూర్ణమైన జాతీయ దృష్టి తమకు కలిగిందని వారు ప్రజలకు నమ్మకం కలిగించేవరకు, వారేంచేసినా ప్రజలు మెళకువతో కనిపెడుతూనే వుంటారు. వారిచ్చేబలం ఇందిరాగాంధికి ఒక విధంగా లాభదాయకం, మరొక విధంగా హానికరం కావచ్చును. కాని, వారుమాత్రం ఈ తరుణాన్ని జారవిడువరు.

వీరివద్ద ఇతరపార్టీలు నేర్చుకోవలసినది ఈ విషయం ఒక్కటే! తమ కనువైన కార్యక్రమం కనిపించినా, తక్షణం దానికి స్వాగతంపల్కి, జోహారులర్పించి, వేదికలు నిర్మించి నానాహంగామా చేస్తారు. రాజకీయంగా ఈ జాగృతి అత్యవసరం!

ఇక సంయుక్త సోషలిస్టుల కాంగ్రెసేతర శక్తుల కలయిక పథకం గమనింతాము. కాంగ్రెస్ అంతా ఏకంగా వున్నపుడు దానికి ప్రాముఖ్యం వుంటుంది. కాంగ్రెస్ రెండు పెద్ద చీలికలయ్యేటప్పుడు తమకు దగ్గరగావుండే చీలికను ప్రోత్సహించడం ఎవరికైనా రాజకీయధర్మం. కాని, వీరికి కాంగ్రెస్ నాయకులపైన సంశయంపోలేదు. కాంగ్రెస్‌లో ఒక రాడికల్ వర్గాన్ని బలపరచే విధానం వీరికి గిట్టదు. అందువలన వీరి పథకంకూడా అప్రస్తుతమైపోయింది.

కమ్యూనిస్టులు (రైటిస్టులు) ప్రజాసోషలిస్టుల ప్రాతిపదికను అంగీకరిస్తారు. వామపక్షాలు కలియవలెనంటారు. తాము ప్రజాస్వామికులమని చెప్పుకుంటారు. స్వతంత్ర - జనసంఘాలంటే వీరికి అసలు పొసగే గిట్టదు. ఐతే, ఇప్పుడు కాంగ్రెసులో వచ్చిన ఇందిరాగాంధి చీలికను మరింత పెద్దది చేయడానికై వామ-ప్రజాస్వామిక కలయిక ఉద్యమించవలెనని కమ్యూనిస్టుల తాపత్రయం. మొత్తం కాంగ్రెస్‌నే ఎదిరించవలెనని ప్రజాసోషలిస్టుల అభిప్రాయం.

ఇక జనసంఘ-స్వతంత్రులు కాంగ్రెస్‌లోని ఒకపక్షాన్ని బలపరుస్తూ, కాంగ్రెస్ ఏకమైతే కాంగ్రెసును మొత్తానికే ఎదిరిస్తూ వుంటారు. స్వతంత్రపార్టీ నిశ్చితమైన ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని కలిగివున్నది గనక అది ఒంటిగా నిల్చినా దానికి ఆదరం లభ్యమవుతుంది. సంఖ్యాబలం దానికి ఎన్నడైనా స్వల్పమేగాని, దాని వాదపటిమ పోషకులందరిలో ప్రయాణించేవారిని దారిలో నిల్పి ఆలోచించేట్లు చేయగలదు. జనసంఘంతోడి దానికి నష్టదాయకం.

జనసంఘం మందిరోజాలకై వేచి వుంటుంది. పాకిస్తాన్ తోద్పడితే (!) అది విజృంభిస్తుంది. అంతవరకు తన శక్తిని కూడగట్టుకుని వుంటుంది. కాని, నలుగురిని కలిపి కాంగ్రెస్ నెదిరించే శక్తివంతమైన వేదికను నిర్మించే అవకాశం ఇంతలో ఈ పార్టీకి లభ్యంకాదు.

దేశంలో 'సాంస్కృతిక విప్లవం' అనే పొంగు వచ్చినపుడు జనసంఘం బలాన్ని, పుష్టిని పుంజుకుంటుంది. ఆలోగా రెండే పార్టీలు దేశానికి పనికివస్తవి- ఒకటి స్వతంత్రపార్టీ, రెండవది ఇందిరాగాంధి పార్టీ. ఇవి రెండూ ఒకదానికొకటి భిన్నంగా ప్రజల యెదుటకువచ్చి ప్రచారం చేస్తున్నవి. వాటి నామరూపాలు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నవి. అందులో దేనిని దేశం ఆదరించినా బాధలేదు. ఒకదానిమీద ఒకటి తనిఖీచేస్తూవుంటవి. సవాల్-జవాబ్ నిరంతరంగా వుంటూనే వుంటుంది.

ఇందిరాగాంధి పార్టీ ఏది అంటారేమో? అది నిజలింగప్ప, యస్. కె. పాటిల్, మొరార్జీదేశాయ్ ఇత్యాదులపార్టీగాదు. అది స్పష్టమై పోయినది. కాంగ్రెస్‌పార్టీ మొత్తం ఇందిరాగాంధి పార్టీగా రూపొందవలెను లేదా ఆమెను బలపరచేవారంతా కలసి మరొక పార్టీగా సిద్ధంగావలెను.

ఇది మనం ఎన్నడూ వూహించని పరిస్థితి. పూర్వం నెహ్రూ - కృపలానీ, నెహ్రూ-టాండన్ వివాదాలవంటివిగాదు నిజలింగప్ప - ఇందిరాగాంధి వివాదం. అందులో అధిపత్యాలు, ఇందులో కార్యక్రమాలు విభేదాలను పెంచినవి.

కార్యక్రమాలలో రాజీకుదిరితే, రాజకీయం భంగమైపోతుంది. రాజకీయజీవనం కేవలం అవకాశవాదులవశమై పోతుంది. ఇందిరాగాంధి రాజీలేని పోరాటమే సాగిస్తున్నది. అందుకు మనం ఆమెను అభినందించవలెను. తండ్రి రాజీధోరణి విపరీతం అనందుననే మన రాజకీయాలీస్థితికి వచ్చినవి. సోషలిస్టు శక్తులకు నాయకత్వం వహించవలసినవాడు సోషలిస్టు-సోషలిస్టేతర శక్తులన్నీ కలిగిన కలగూరగంపను నెత్తినబెట్టుకునిమోసి, మన రాజకీయాలకు ఒకరూపం రాకుండా చేసినాడు. ఆ మార్గాన్ని ధైర్యంగా విసర్జించి, కార్యక్రమంకోసమై రాజీలేని పోరాటాన్ని సాగించే విద్దను మనం మెచ్చుకోవలసినదే.

ఇక ఎటుపోయేవారటుపోండి. మహాసీ మార్గమా? ఇందిరాగాంధి మార్గమా? నాయకత్వానికి వీరిద్దరే తగుదురు. అందులో సంశయంలేదు.

మామార్గం ఇందిరాగాంధిమార్గం. జనవృతికి మహానిమార్గాన్ని చిత్తశుద్ధితో అనుసరించేవారిని ఆదరిస్తాము. కయ్యానికైనా వియ్యానికైనా సమానులు కావలెనన్నారు. రాజకీయమైన ఈ కయ్యంలో ఉభయులు కార్యక్రమాలరీత్యా సమవుజ్జీలైనారు. ఈ మాత్రంరూపం మన రాజకీయాలకు రావడం మన సౌభాగ్యం.

శ్రీ అత్తిపల్లి వెంకటరామరెడ్డి, శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి ఉష; వీరి వివాహం 29 తేది నెల్లూరులో జరిగింది.

* * *

ఐతే ఇందిరాగాంధి ప్రధానమంత్రి అయినంతమాత్రాన తన యిష్టం వచ్చినట్టు చేయలేదనీ, కాంగ్రెస్ పీఠాధిపతిగా తన అధికారం తాను చలాయిస్తూ వుంటాననీ ప్రజలకందరికి తెలియజేయవలెనని నిజలింగప్ప సంకల్పించాడు. ప్రధానమంత్రిని ఆ పదవికి సంబంధించినంతవరకు ఆయన శాసించదల్చి స్వల్పంగా శాసించబోతే కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీపార్టీ ఉప-అధిపతు లిద్దరిమధ్య పెద్ద వివాదం రేగింది. ఇక ఆ గొడవకు కాంగ్రెస్‌పార్టీ అధ్యక్షుడు బహుశా పోడు. కాని, ఇతరత్రా తన అధికారాన్ని ఆయన ప్రదర్శించదలచుకున్నాడు.

అందుకే బ్రహ్మానందంగావుండే మన ముఖ్యమంత్రిని 'ఇకదిగు' అంటున్నాడు. పోలీసితనానికి, కావలసినలా కాంగ్రెస్‌పార్టీ గదా ముఖ్యమంత్రి స్థానాన్ని నిర్ణయించేది అని ఎవరైనా అడిగితే ఆయన లెక్క జేయడు. తామూ, కామరాజ్ కలిసిగదా ఆ పార్టీ సమావేశానికి సలహాయిచ్చి ఆనందనిలయంలో రెడ్డిని నిల్పింది? అందువలన 'దిగు' అనడానికి ఆయనకధికారం లేదా?

గిట్టనివారు ఇంకొకమాట అనవచ్చు: 'మొన్నటి రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో వోటింగ్ మర్మం తెలుసుకుని ఆయన ఈ కొత్త పోకడ పోతున్నాడు.' అట్లా అనడం అన్యాయం. ఎన్నడో ఆ సంగతిని ఆయన మరచిపోయివుంటాడు. రాజకీయాలలో మార్పులు-చేర్పులు నిత్యనైమిత్తికాలు గదా!

అంతకు రెడ్డిని దింపగలవారెవరు? అతడి భాగ్యరేఖను పరిశీలించి చెప్పండి.

అటపోతే, సమైక్యాంధ్ర కోరే విద్యార్థులు- ప్రత్యేకతెలంగాణాకోరే విద్యార్థులు కలిసి మాట్లాడుకుంటారని తెలియవచ్చింది. ఇది చాల మంచివార్త. విద్యార్థులలో ఇంతటి సహనం రావడం శుభం.

కళాశాలలు తెరిచినా తెరువనట్టే వున్నవి. రావాడ తంత్రం పనిచేయడంలేదు లేక రావాడలోగుట్టు పెద్దమాళ్ళకే ఎరుకా?

ఇక వి. వి. రాజుగారి ప్రయోగం బాకీవున్నది. రౌండ్ టేబిల్ సమావేశం. టేబిల్ సరిగా వేయనందున పారిస్‌లో వియత్నాం చర్చలు ఆగిపోలేదా? అందువలన చర్చలకై టేబిల్ ఆకారానికిచ్చే ప్రాధాన్యాన్ని మేము గుర్తించినాము. కాని ఆ సమావేశంలో ఏం చర్చిస్తారు? ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదంనిని, ప్రత్యేక స్థాయి యొక్క సారాంశం లక్ష్యమయ్యే రాజకీయ నిర్మాణానికి ప్రత్యేకులు ఒప్పుకుంటారా అని అడుగుతారా? లేక ఒక పర్యాయం నెమ్మదిగా ఒకరి భావాలొకరికి తెల్పుకుని విడిపోతారా?

శాసనసభను కొనసాగనివ్వం ప్రత్యేక తెలంగాణావాదులతో మాట్లాడి, సమాధానానికి రాగలశక్తి వి. వి. రాజు బృందానికి వున్నదా?

ఈ గొడవలో ముఖ్యమంత్రి వుండడం, దిగడం అనే అంశానికి విపరీతమైన ప్రాధాన్యాన్ని కల్పించడం న్యాయంకాదని మొదటినుండీ మా అభిప్రాయం. సమస్య వ్యక్తిగతంగాగాక రాజకీయంగా పరిష్కారం గావలెను. రాజకీయ పరిష్కారంలో ముఖ్యమంత్రి ఎవరో దానంతట అదే తేలిపోతుంది.

తెలంగాణీయునికి ముఖ్యమంత్రి పదవి ఇవ్వగానే, అతడు ఆంధ్రుల ఏజంటని ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదులు హేళనచేస్తే ఏం చేస్తారు?

అందువలన వ్యక్తిద్వేషం మీద ఆధారపడి ఏ పనీ చేయరాదు. ముఖ్యంగా రాజకీయాలలో చేయనేరాదు.

ఏది ఎట్టయినా తెలంగాణా సమస్య పరిష్కారమయ్యే దివసం సమీపించిందని మా భావన.

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

చూడవలె ఉత్తరోత్తర దీని ప్రభావం ఎట్లావుంటుందో! రాడికల్ శక్తులకు పలుకుబడి అధికమైతే మతం భావక ఆవేశాలు అదుపులో వుంటవి. వాటిని ప్రోత్సహించే శక్తులకు మనః శరాఘాతలను పంపవలెను.

నర్సాపురం ప్రి॥డి॥ము॥ కోర్టులో

E. P. 46 of 69. S. C. 67 of 68.
కొండవీటి నాగభూషణము —డి. హో.
గుంపుల సోమయ్యవగైరా —జె. డెట్టర్సు.

వేలం ప్రకటన:—

ఈ నెంబరులో డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాదుల తాలూకు స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి వలన 25-10-1969 తేదిన పగలు 10 గంటల లగాయతు వేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:—

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, నర్సాపురం సబు రిజిస్ట్రారులో చేరిన, లింగనబోయినచర్ల గ్రామం కా ప్రతివాదులకు సంపూర్ణ స్వాధీన హక్కుభుక్తములు గల గ్రామకంఠం నె 75/7 రు పూరా య 1-26 టులో య 0-06 టుకు హద్దులు: [తూ] గుత్తుల వెంకన్నగారి భూమి [ద] గుంపుల సోమయ్యగారి కాలు యిల్లు-స్థలము [ప] గుంపుల వీరిరు యిల్లు [ఉ] కొండవీటి నాగభూషణముగారి తాలూకు యిల్లు-స్థలము. ఈ హద్దులమధ్య 0-06 సెంట్లు భూమిన్నీ, యిందులో గల తాటాకుల యిల్లున్నూ, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు, నానావిధ ఫలవృక్షములతో సహాయున్నూ.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రు. 50/- లు.
అమీనా కిమ్మతు రు. 150/- లు.

—పాలిశెట్టి వాసుదేవరావు,
వాది అడ్వకేటు.

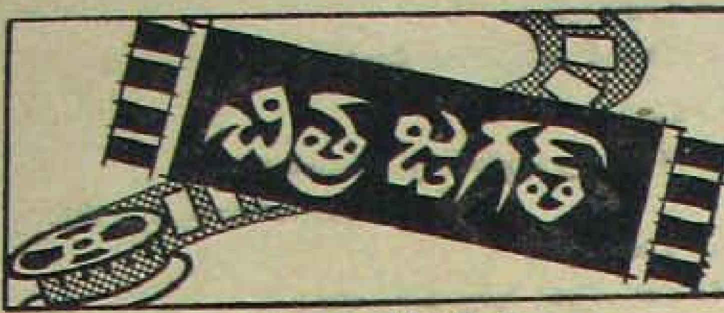

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ గొప్పదనం సంగతేమైనా కొత్తదనం పుష్కలంగా వుంటున్న బాపూ-ముళ్లపూడి చిత్రాలు
★ 30 లక్షల 'కొండవీటి సింహం'- కాస్త అరవవాసన వుంటుందా?
★ గాంధీజయంతినాడు విడుదలట- ఆదుర్తిగారి 'మరో ప్రపంచం'

'బాపూ' గారి బుద్ధిమంతుడు

గొప్పదనం సంగతేమో కానీ కొత్తదనంమాత్రం పుష్కలంగానే వుంటున్నది- బాపూ, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణా అండ్ కో కాంబినేషన్‌లో వచ్చే చిత్రాల్లో. కథలోనూ, కథనంలోనూ, పాత్రల ఎన్నికలోనూ తనదైన ప్రత్యేక కొత్తదనాన్నే పోషించుకొస్తున్నాడు బాపూ.

ఇప్పుడు యీ బాపూ అండ్ కో నిర్మిస్తున్న 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రం షూటింగ్ పూర్తయింది. ఎడిటింగ్, రీరికార్డింగ్ స్థాయిలో వున్నది. ఇందులో డబుల్ హీరోగా ద్విపాత్రాభినయంచేస్తున్న అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారి జన్మదినం సెప్టెంబరు 20 తేదట, అందుకని ఆ రోజున యీ చిత్రాన్ని విడుదల చేసేందుకు నానా హైరానా పడుతున్నారు బాపూబృందం.

చూద్దాం మరి యీ చిత్రంలో బాపూ ముద్ర ఎట్లా వుండబోతుందో?

ముప్పై లక్షల 'కొండవీటి సింహం'

పెద్ద ఖరీదైనత్తున లక్షరూపాయల ఖర్చుతో అట్టహాసంగా తయారవుతోన్నదట ఈస్టిండియా ఫిలిం కంపెనీవారి "కొండవీటి సింహం". రాజస్థాన్ ఎడారుల్లో యిటీవల షూటింగ్ జరిగిందట. పేరును బట్టే యిది జానపద గీనపద బాణీగా వుండబోయేదని తమరి చెప్పొచ్చు. అంటే అట్టహాసమైన సెట్టింగులూ, అర్థ దగ్ధమైన స్టంట్లు, ఫీట్లు, ద్వంద్వయుద్ధాలు, డాన్సులూ, పాటలూ, ఆటలూ, రొమాన్సు గిమాన్సు వగైరా వగైరాలన్నీ దట్టంగానే వుండేటట్టున్నాయి.

నటీనటులు - జయలలిత, రాజశ్రీ, జ్యోతిలక్ష్మి, పండరీబాయి, ఎం. జి. రామచంద్రన్, అశోకన్, చంద్రబాబు వగైరాలు. దర్శకత్వం: కె. శంకర్, సంభాషణలు: మహారథి, పాటలు: ఆరుద్ర, సంగీతం: కె. వి. మహాదేవన్, పామర్తి. చూస్తుంటే కాస్త అరవవాసన వుండేటట్టున్నది.

ఆదుర్తిగారి మరో ప్రపంచం

సెప్టెంబరు 20 తేది నాగేశ్వరరావుగారి జన్మదినమని తన బుద్ధిమంతుణ్ణి విడుదల చేస్తుంటే, గాంధీజయంతి సూచకంగా వుండాలని కాబోలు అక్టోబరు 2 తేది నాడు ఆదుర్తిగారు తమ సొంత చక్రవర్తి చిత్రావారి చిత్రం 'మరో ప్రపంచం' విడుదల చేస్తానంటున్నారు.

నటీనటులు-అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, సావిత్రి, రంగారావు, పి. వెంకటేశ్వరరావు, మురళీమోహన్, రాధాకుమారి, అతిథినటులుగా సావిత్రి, గుమ్మడి, పద్మనాభం, సూర్యకాంతంగారలు దర్శనమిస్తారట. కొత్త మొహాలు-నలిమా, చంద్ర, రాణీ శంకర్, పవన్‌కుమార్ వగైరాలుకూడా మనకీచిత్రంలో కనబడ్తారు.

దర్శకత్వంసరే ఆదుర్తి సుబ్బారావుగారు నిర్వహిస్తారు. కథ: బి. ఎస్. థాపా, సాహిత్యం: మోదుకూరి జాన్సన్, శ్రీ విశ్వనాథ్; సంగీతం: కె. వి. మహదేవన్, సహాయ దర్శకుడు: చెర్వు ఆంజనేయ శాస్త్రి, నిర్మాతలు: అక్కినేని అండ్ ఆదుర్తి.

— —

హాల్‌స్టీన్-హర్యానా సంకరజాతి దూడలు

ఐ. ఆర్. 8

(4 వ పేజీ తరువాయి)

నాముపైరుకు ఎరువులు, నీళ్ళు, కలుపు వగైరాలన్నిటికీ కలిపి ఎకరాకు 60 రూపాయలు ఖర్చుకాగా; నికరంగా ఎకరాకు రూ 350 లు మిగిలింది. మనజిల్లా వరిస్థితులు తీసుకున్నా; ఎడగారుపైరు (ఐ. ఆర్. 8 అనుకోండి) కోసేటప్పటికి సెప్టెంబరో, అక్టోబరో అవుతుంది. అప్పుడు మొలగొలుకునాటితే అది సక్రమంగా వరికాన్నిస్తుందనే నమ్మకంలేదు. ఒకవేళ పండినా సరాసరి పంట ఎకరాకు పుట్టెడు కంటే వుండదు. ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టి, నమ్మకంలేని కొత్తపైరుకంటే, తక్కువ ఖర్చుతో ఐ. ఆర్. 8 నుండి నాముపంట తీసుకోవడం లాభదాయకంగదా! ఈ నాముపైరునుకూడా మామూలు పైరుగానే పెంచి, మామూలు ఫలితంపొందే అవకాశమునుగూర్చి పరిశోధన జరుగుతున్నది.

తమిళనాడులోని కంబం లోయలో 82 ఎకరాల ఐ. ఆర్. 8 పైరునుండి నాముపంట తీసుకున్న శ్రీ అక్బర్ కబీర్ కొత్త ప్రయోగంచేసి చూడబోతున్నాడు. ఐ. ఆర్. 8 అసలు పైరుకు ఫాస్ఫేటు, పొటాషు మామూలుగా వేసేవానికంటే ఎక్కువగా వేయాలనుకుంటున్నాడు. నాము పైరుకు ఆ ఫాస్ఫేటు, పొటాషులో సగమైనా మిగులుతుందని, తర్వాత నైట్రోజన్ వుపయోగించినందువల్ల పైరు ఏపుగావచ్చి పంటకూడా ఎక్కువరావచ్చునని అతను ఆశిస్తున్నాడు. ఈ కబీర్ ప్రయోగం విజయవంతమైతే, వ్యవసాయ రంగంలో మరొక విప్లవమే అవుతుంది. రైతులకు ఇది వరప్రసాదమవుతుంది. నెల్లూరు జిల్లాలోని రైతులు కూడా ఇటువంటి ప్రయోగంచేసి, ఫలితాన్ని ప్రకటించగలిగితే రైతాంగానికి ఎంతో వుపకారం చేసినట్లవుతుంది.

తమిళనాడులో సంవత్సరంలో నాలుగు పంటలు తీసుకొనే కార్యక్రమాన్నొకదాన్ని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇందులో వరిలేదు. రాగి, పొగాకు, హైబ్రిడ్ జొన్న, జొన్నసామువంట- ఈ నాలుగు పంటలు సంవత్సరంలో పొందవచ్చు. అది కాకుంటే ఎర్రగడ్డలు, రాగి, హైబ్రిడ్ జొన్న, దానిసామువంట అయినా వేసుకోవచ్చు. జొన్నసామువంట అసలు పంటకంటే 20 శాతం ఎక్కువ ఫలితాన్నిచ్చినట్లు తేలింది. ఎక్కడ చివరకు ఏమో ఎందుకు, నెల్లూరు తాలూకా అల్లీపురంలో కూడా అసలు పంటకంటే సామువంటే ఎక్కువవచ్చింది. ఈ నాలుగుపైర్ల కార్యక్రమం మాగాణిభూముల్లోకంటే, మెట్టభూముల్లో అనుకూలంగా వుంటుందేమో! ఈ నాలుగు పైర్ల కార్యక్రమాన్నికూడా నెల్లూరుజిల్లా రైతులు ప్రయత్నించి చూడగలిగితే మంచిది.

— —

పశువులు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

బెంగళూరులోని నేషనల్ డైరీ పరిశోధన సంస్థవారి కేంద్రంలో చేశారు. స్థానిక థర్పార్కర్‌జాతి ఆవును జెర్సీ ఎద్దుతో కలిపారు. దీనికి పుట్టిన సంకర పశువులు 295-310 రోజులపాటు పాల నిచ్చాయి; 60-100 రోజులపాటు వట్టిపోయివున్నాయి థర్పార్కర్ అవయితే 250-290 రోజులు పాలిస్తే 160-260 రోజులు ఎండి వున్నాయి. సంకరజాతి పశువులు 8 సంవత్సరాల వయసులోగా 5 సార్లు ఈని మొత్తం 11400 కిలోల పాలనివ్వగా, థర్పార్కర్ ఆవులు 8½ సంవత్సరాల వయసులోగా 4 సార్లు ఈని మొత్తం 5200 కిలోల పాలు మాత్రమే ఇచ్చింది.

పై రెండుచోట్ల, ఇంకా ఇతర కేంద్రాలలో జరిగిన ప్రయోగఫలితాల వలన, మనదేశపు పశుజాతులను సంకరపరచడం ద్వారా అభివృద్ధి చేయవచ్చునని రుజువయింది. కనుకనే నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 'సమగ్రజాతిఅభివృద్ధి కేంద్రాలలోను, కీలకగ్రామాల స్థావరాలలోను పాడి అభివృద్ధికై పశువులను సంకరపరిచే కృషికి ఇతోధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం జరిగింది.

కాని సంకరజాతి పశువు పుట్టగానే చాలదు దాని తిండి, నివాసం, ఆరోగ్యం ఇత్యాది విషయాలలో మేలి పద్ధతులు అవలంబించాలి.

మన దేశంలో 35.80 కోట్ల టన్నుల మేరకు పశుగ్రాసపులోటుంది; 2 38 కోట్ల టన్నుల మేరకు పిణ్యాకాది కేంద్రీకృత ఆహారపు లోటువుంది. కనుక మేలిజాతి పశుసంతతి ఇనన విధానం అనుసరించి, అనవసరమైన, బలహీనమైన ఆవుల సంఖ్యను తగ్గిస్తే ఈ లోటు తగ్గుతుంది. నవీనవిధానాల ద్వారా పశుగ్రాసపు ఉత్పత్తిని పెంచాలి. గ్రామస్తులకు అందుబాటులో వుండేటట్లు పశువైద్యశాలలు తెరవాలి.

ఈ పద్ధతులవలంబించి దీక్షగా కృషి చేస్తే కొంతకాలానికి మనదేశంలో మేలిజాతి పశువులేవుంటాయి, పాడికి ఎట్టి లోటూ వుండదు

—

ఒక లఘు సమీక్ష

అన్నదమ్ములు

శ్రీ తేగా రామగోపాలరెడ్డి నిర్మాతగా, శ్రీ రామచంద్రరావు దర్శకత్వంతో తయారైన "అన్నదమ్ములు"- చిత్రం చూసిన తర్వాత- నిర్మాత, దర్శకులను పురస్కరించుకొని వుపోద్ఘాతం కొంత చెప్పవలసి వుంది కాని అనవసర మనుకుంటాను రామగోపాలరెడ్డి ఏవో యితరవ్యాపారాలు చేసుకుంటూ చిత్రనిర్మాణంలోకి దుమికిన, నెల్లూరు ప్రాంతపు యువకుడు. చిత్ర నిర్మాణంలో అనుభవంలేనివ్యక్తి. అలాంటప్పుడు అతని పెట్టుబడిని సద్వినియోగం చెయ్యటం దర్శకుని బాధ్యతకదా. రామచంద్రరావు లాంటి దర్శకులున్నంతవరకు తెలుగు చిత్రసీమలో, కొత్త నిర్మాతలు ధైర్యంగా కాలుపెట్టలేరేమో ననిపిస్తూ వుంది, "అన్నదమ్ములు" చిత్రం చూసిన తర్వాత.

గి. గో. రా.

"అన్నదమ్ములు"- చిత్రానికి కథ ఎన్నుకోవటంలోనే పప్పులో కాలేశారు. కథలో బిగువు లేకపోయినా, దర్శకుని ప్రతిభన్నా ఎక్కడైనా కనపిస్తుందేమోనని గాలించాను కానీ కనపించలేదు. అంతా పాత సన్నివేశాలు. పేలవమైన పాత్ర పోషణ.

నటీనటుల ఎన్నికలో కూడా చాలాపొరపాటుంది. కృష్ణ ఆ పాత్రకు సరిపోలేదు. అతనిగూని, అదేంగిమాటలు, అబ్బా మొత్తం మొత్తుకూ వున్నాయి. రాంమోహన్, బారెల్లాంటి బుగ్గలు, గుమ్మడికాయలాంటిబొజ్జ, తల, దండాలంగా వున్నాడు. విజయనిర్మల సంగీనంగి సంభాషణలు పరమ దండగ. గెస్టుగా అనునిమిషాలు తెరమీద కనుపించినా నాగభూషణాన్ని మరవలేము సావిత్రి రంగారావు రమణారెడ్డి ధోరణిలో ప్రజాదరణ పొందుతున్నాడు. గుమ్మడి గెస్టు ఆర్టిస్టుగా బెస్టుగానే వున్నాడు.

ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన మాటలు, పాటలు వ్రాయించటంవల్ల, వాటిరికార్డింగు పట్ల దర్శకుడు శ్రద్ధతీసుకొనివుంటే బాగుండేది.

ఈ చిత్రంతో రామగోపాలరెడ్డి అనుభవం గడించివుంటాడనే అనుకొంటాం. ఈ అనుభవంతో మరో పర్యాయమైనా మంచి దర్శకునితో ఉత్తమచిత్రం నిర్మిస్తాడని ఆశిస్తాము.

—

మద్రాసుకు
వచ్చినపుడు
మర్చిపోకండి
మీకు
అన్నివిధాలా నచ్చే
హోటల్
నవయుగ
(మిలటరీ బోర్డింగ్ & లాడ్జింగ్)
నెం. 1, నిచ్చల్ ఆవెన్యూరోడ్డు,
మైలాపూరు,
మద్రాసు-4.
ఫోన్ : 76164.

ఇండ్లస్థలము అమ్మబడును

నెల్లూరు రామమూర్తినగరులో శ్రీ దొడ్ల చెంచురెడ్డిగారు వుండే వీధిలో దువ్వూరి వేణుగోపాలరెడ్డిగారి ఇంటిప్రక్కన సుమారు 125 అంకణములు అమ్మబడును.

వివరములకు:-
మన్నెం శ్రీనివాసులురెడ్డి, బి.ఏ., 78, కాపువీధి, నెల్లూరు. ఫోన్ : 959.

ప్రకటన

కందుకూరు తాలూకా ముప్పవరం మజరా, చిట్టిపాలెంగ్రామ కాపురం. మండవ వెంకయ్య కుమార్డు నారయ్య యిందుమూలముగా యెల్లరకు తెలియజేయునది ఏమనగా:- నా బిడ్డ సోదరుడు మండవ రాఘవులు కోర్టువ్యవహారములలో అవసరమున్నదని నా చేతి వేలిముద్రలు మూడు కాగితములమీద తీసుకొనియున్నారు. సదరు కాగితములమీద అక్రమమయిన వ్రాతలు వ్రాయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది నేను లోకులకు ఎలాంటిబాకీలు లేవు- నా ఆస్తిని గురించి పరాధీనపు వ్రాతలు గూడ వ్రాసియివ్వలేదు. సదరు నా వేలిముద్రల కాగితములమీద నాతమ్ముడి పేరుతోగాని, మరి యితరుల పేరుతోగాని, ఎలాంటి వ్రాతలు వ్రాసినప్పటికిన్ని, అట్టివ్రాతలు నమ్మగాని, నా తాలూకు ఆస్తినిగాని అడ్డవర్చుకొనవద్దని ఎల్లరకు యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది.

-మండవ నారయ్య.

కావలి సబ్ కోర్టులో

Sc. No. 132 of 1968.

నాగవరపు వెంకటసుబ్బారావు —వాది.
ముప్పలనేని శేషయ్యవగైరా - ప్రతివాదులు
To ముప్పలనేని శేషయ్య S/o
వెంకయ్య, పమిడివారిపాలెం.

వాది వ్రాయింపు పరిహారమునకు మొత్తం, మీపై యీ దావా దాఖలుచేయగా, మీకు నోటీసు మొత్తం తే25-10-69దీకి వాయిదా వేసినారు. గనుక మీరు ఆరోజు వుదయం గం 11 లకు పై కోర్టువారిఎదుట హాజరై, మీ అక్షేపణలు తెలుపుకొననియెడల, మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది.

—N. రామచంద్రరావు, అడ్వొకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00.
6 మాసములకు	రు. 8-00.
విడిప్రతి	రు. 0-30.

ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు
ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది లోధ్ర
60 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధినొందినది
కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్ రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికిందరాబాదు-మధుర. బరహంపురం-బెంగుళూరు

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 21/68, E. P. 152/69.

డి. ము॥ కృష్ణయ్య — డిక్రీహోల్డరు.
తైతుఃటీ (డెడ్) వగైరా — జె. డెట్టర్సు.

పై దావా డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తమై దిగువ వివరించివుండు ఆస్తులను పై కోర్టువారి ఎదుట 1-10-69 తేది పగలు 11 గంటలనుండి సాయంత్రం 5 గంటలవరకు బహిరంగముగా వేలం వేయుదురు. వేలం షరతులకు లోబడి ఎవ్వరైనా నదరు ఆస్తులను కొనుగోలు చేయవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

చిత్తూరు డి. చంద్రగిరి తా॥ తిరుపతి టౌను – పెద్ద పీర్లదావడి వీధిలో మునిసిపల్ నందుకు [తూ] [వు] అమీరుసాహెబ్ యింటి [ప] పెనగడం వెంకటముని వగైరాల యింటికి [ద] యీమధ్య ము సివల్ డోర్ నె. 314/ఎ-1 గల గట్టి గారమిద్దెలాదు యిల్లు [తూ–ప] 4. 5720 మీటర్లు [వు-ద] 6. 4008 మీ. ఇందుకు సంబంధపడిన తలుపులు, ద్వారబంధనములు, పైకప్పు వాస్తువాల్యాదిసహా.

కోర్టువారి మతింపు రూ 6000/– లు షరా:– పై ఆస్తులకు వేలా బి తగాదా అన్నూ లేవు.

—ఎస్. ఎ. సలాం, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Scs. No. 147 of 1969.

శ్రీమతి డి. విజయం —వాది.
వాకాటి సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి —ప్రతివాది.

పై ప్రతివాదికి యీ నెంబరు దావా నోటీసు నిమిత్తము 27-9-1969 తేదికి వాయిదా వేసి యున్నారు. గనుక ఆక్షేపణలు తెల్పుకొనేది.

—సి. శ్రీరామమూర్తి, అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో

I. A. 988 of 68. O. S. 67 of 66.

పానుగోటి కమలమ్మవగైరా — పిటిషనర్లు
19 నల్లపరెడ్డి చెంచురామిరెడ్డి అనువారికి (S/o గురవారెడ్డి) – రెస్పాండెంట్లు.

పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన పై కాన్సిక్వెన్షియల్ అమెండుమెంటు పిటిషనులో నీకుగల ఆక్షేపణలు 10-10-1969 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల యక్సుపార్టి చేయబడును.

—వి రమణారెడ్డి, పిటిషనర్ల అడ్వకేటు

పద్యాలు-గేయాలు

కవితాకన్యక

'రసిక్'

పాడుతాను
హరినిగూర్చి, హరుణ్ణిగూర్చి, అల్లానుగూర్చి, యహోవానుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
కందరిదేవుళ్ల ఆశీర్వాదమూ కావాలి.

పాడుతాను
ఋషులగూర్చి, బుద్ధుణ్ణిగూర్చి, క్రీస్తునుగూర్చి, మహమ్మదునుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
మతప్రవక్తలందరి మహోపదేశాలూ ఆలకించాలి.

పాడుతాను
వాల్మీకినిగూర్చి, హోమరునుగూర్చి,
షేక్స్పియరునుగూర్చి, గోయత్‌నుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
కన్నిభాషల కవులూ వందనార్హులుకావాలి.

పాడుతాను
తాతనుగూర్చి, తండ్రినిగూర్చి, నన్నుగూర్చి,
కొడుకునుగూర్చి, మనుమణ్ణిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
భూతభవిష్యద్వర్తమానాలు మూడింటిలోనూ గజ్జెకట్టి యాడాలి.

పాడుతాను
పల్లెనుగూర్చి, పట్నాన్నిగూర్చి, దేశాన్నిగూర్చి, పృథ్వినిగూర్చి,
సూర్యుణ్ణిగూర్చి, విశ్వాన్నిగూర్చి:
నా కవితాకన్యకకు
అవకాశం సమస్తం ఆవాసంకావాలి.

పాడుతాను
శిల్పాన్నిగూర్చి, చిత్రాన్నిగూర్చి, గానాన్నిగూర్చి, నృత్యాన్నిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
కొలువులో చెలికత్తెలుగా కళలన్నీ కుదురుకోవాలి.

పాడుతాను
బయాలజీగూర్చి, జియాలజీగూర్చి, సైకాలజీగూర్చి,
సోషాలజీగూర్చి, ఫిజియాలజీగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
అన్నిశాస్త్రాలలోనూ నిష్ణాతురాలుకావాలి.

పాడుతాను
తెలుపునుగూర్చి, నలుపునుగూర్చి, ఎరుపునుగూర్చి,
పసుపునుగూర్చి, అకుపచ్చనుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
కట్టినచీర అన్నిరంగులలోనూ మిలమిలా మెరసిపోవాలి.

పాడుతాను
పుత్తడినిగూర్చి, వెండినిగూర్చి, రాగినిగూర్చి,
కంచునుగూర్చి, యిత్తడినిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
అలంకరించుకొనే నగల కన్నిలోహాలు కావాలి.

పాడుతాను
వృత్తాన్నిగూర్చి, కందాన్నిగూర్చి, ద్విపదగూర్చి,
గేయాన్నిగూర్చి, శుద్ధవచనాన్నిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
అన్నిరకాల నడకలూ నేర్చుకోవాలి.

పాడుతాను
ఎడ్లబండిగూర్చి, సైకిలుగూర్చి, రైలుగూర్చి,
విమానంగూర్చి, 'ఈగెల్'నుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
ప్రయాణాని కన్నిరకాల వాహనాలూ కావాలి.

పాడుతాను
రాజునుగూర్చి మంత్రినిగూర్చి, పోలీసునుగూర్చి,
తోటమాలినిగూర్చి, దొంగనుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
ప్రతిఒక్క వ్యక్తినీ, అంతస్తుతో నిమిత్తంలేక పలకరింపకలగాలి.

పాడుతాను
శుకాన్నిగూర్చి, పికాన్నిగూర్చి, బకాన్నిగూర్చి, కాకాన్నిగూర్చి,
ఘూకాన్నిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
భావాకాశంలో అన్నిపక్షులూ విహరించాలి.

పాడుతాను
ఎలుకనుగూర్చి, ఎద్దునుగూర్చి, ఎనుమునుగూర్చి,
ఎలుగునుగూర్చి, ఏనుగనుగూర్చి:
నా కవితాకన్యకకు
శీకారణ్యాలుసైతం వుద్యానవనాలుకావాలి.

పాడుతాను
సెలయేరుగూర్చి, కోనేరుగూర్చి, యేరుగూర్చి,
మున్నీరుగూర్చి, మిన్నేరుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
ప్రతి నీటిపట్టులోనూ తానమాడాలి.

పాడుతాను
నేరేడుగూర్చి, మారేడుగూర్చి, జిల్లేడుగూర్చి, పల్లేరుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
పెరటిలో ప్రతిచెట్టూ పెరిగితీరాలి.

పాడుతాను
తీపుగూర్చి, చేదుగూర్చి, ఉప్పుగూర్చి, పులుపుగూర్చి,
కారాన్నిగూర్చి, వగరుగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
చేసే వుగాదిపచ్చడిలో షడ్రుచులూ చేరిపోవాలి.

పాడుతాను
పాపపుణ్యాల్నిగూర్చి, రాగద్వేషాల్నిగూర్చి,
శీతోష్ణాల్నిగూర్చి, వృద్ధిక్షయాల్నిగూర్చి:
నా కవితాకన్యక
ఇన్ని ద్వంద్వాలమధ్యా ద్వంద్వాతీతంగా బతకగలగాలి.

అలా నేను పాడగల్గిననాడు,
ఈ 'సమస్తాని'కి కారణభూతుడైన 'సచ్చిదానందస్వరూపుని'కి
నా కవితాకన్యక 'హృదయం'
'సమగ్రదర్పణం'లా 'శాశ్వతం'గా నిలిచిపోతుంది.

'వర్త'మానం

శ్రీ టి. వి. గురుడు

డబ్బులతో డాబులతో లోకం అడ్డంగా పెరుగుతూంది
నగ్నాన్ని లగ్నమాడి నాగరికత నడిచీడిన తిరుగుతోంది
అంతఃపురంలో ముద్దబ్బాయిలకు ఆలోచన తెగకుండావుంది
చింతలకూపంలో పేదబ్బాయిలకు ఆవేదన తెమలకుండావుంది
పైసలపైన వ్యాపారుల విలాసాలకు విలువపెరిగింది
వేషం వెక్కిరిస్తుందని కులీనం వైరాగ్యం పుచ్చుకుంది.
లంచం తీసుకొనడం మంచిదనేవాళ్ల సంఖ్య నానాటికి పెరుగుతుంది
నిత్యం చంపుతున్నారని సత్యం ఏడుస్తూంది.
తనను బాగా పోషిస్తున్నారని 'స్వార్థం' కులుకుతూంది
నా అనేవాళ్లు లేకపోయారే అని 'ఐక్యం' కుములుతూంది.
నడిచీడికి తెద్చారని శృంగారం నవ్వుకుంటూంది
కడప వదిలిపోయారే అని మానం నివ్వెరపోయింది
కుట్రలకు లోనైతినే అని పరిపాలన తెల్లమొగంపెట్టింది
దూరంగా ఉన్నారేం అని చరిత్ర మతిమంతుల కిట్టింది.
గూండాలనుకూడా తనలో కలుపుతున్నందుకు సమాజం ఏడుస్తూంది
నుడిగుండాలను సృష్టిస్తున్నారేం అని (ం) నాయకులను లోకం ఎత్తిపొడుస్తూంది
తనను సింహాసన మెక్కించారని వ్యభిచారం గర్వించింది
తనకు విలువ హెచ్చిందని మద్యం గాంధీని ఎగతాళిచేసింది.
అభ్యుదయం మునుగులో ఆవేదన రగులుతూంది
స్థిరంగా ఉండలేక కాలం ప్రక్కదారి పట్టింది.
వర్తమానాన్ని పత్రికల కెక్కించాలని కలం తొందరపడుతూంది
వృథాచేయకు కాలాన్ని అని అగ్రం కలాన్ని వెనక్కిలాగుతోంది.

పంచాంగం

భాద్రపదమాసము

సెప్టెంబరు 12 తేదిమొదలు అక్టోబరు 11 తేదివరకు భాద్రపద మాసము.

వృష్టిలక్షణిష్టం

ఇందు మేఘములకు వాయు ప్రసారమధికమైనను పూర్ణిమ, అమావాస్య ప్రాంతమున సస్యానుకూల వృష్టియు, ఆహారపరికరాదులు ధరాధిక్యతయు, నష్ట కష్ట కలహ వ్యకోపతయు, ఇత్యాదులు.

ఉత్తర కార్తె

సెప్టెంబరు 13 తేదిరాత్రి గం. 6-47 నిమిషములకు ఉత్తర కార్తె ప్రవేశం. పూర్ణజలం.

సెప్టెంబరు తిథులు

13 శని	విదియ	రా. 1-11	గం.వ.
14 ఆది	తదియ	రా. 12-43	,,
15 సోమ	చవితి	రా. 12-18	,,
	వినాయకవ్రతం.		
16 మంగళ	పంచమి	రా. 11-08	గం.వ
17 బుధ	షష్ఠి	రా. 9-29	,,
18 గురు	సప్తమి	రా. 7-21	,,
19 శుక్ర	అష్టమి	సా. 5-09	,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

కందుకూరు రుద్రకవి జనార్దనాష్టకం

(6 వ పేజీ తరువాయి)

రంగారావుగారు, అంటే, చిక్కవరం జమీందారు కుమారులు శ్రీ రావు వెంకట ఆనంద కృష్ణ రంగారావు; తెలుగు పద్యాలను అందంగా అభినయించడంతో అద్భుతమైన దేవదాసి కళలో 'రికార్డ్ బ్రేక్'నే సృష్టించారు.

ఈ ప్రజాస్వామ్యపు రోజుల్లో యింత అర్భాటంగా తెలుగు పద్యాన్ని ప్రదర్శింపజేయడం అవసరమా? అనేవాదన చేసే వారుంటారు. అభ్యుదయకవి శ్రీశ్రీ కూడా తన 'మహాప్రస్థాన' కావ్యాన్ని దశల్యాణి సావాళ్ళగాకాకుండా 'రాయల్ సైజ్'లో రాయల్‌గా పందుని చాలనే గొర్రెను ప్రతిబింబాను వ్యాగార్థంగాను ప్రదర్శించిన వైనం మన మెరుగురుము. మహాప్రస్థానం మొదటిముద్రణ 'అరిస్టొక్రటిక్'గా వెలువరించినవారు. అలా ఎక్కువ అరిస్టొక్రటిక్ మోతాదులో అచ్చు కావాలని అభిమానం శ్రీశ్రీగారి హృదయం వరకూ వేసి ప్రాయోగికంగానే సాగిందే.

అదేమో ఆనాటి వేమో 'దీక్ష' ఎరిపిలాగే అభినం నియంగా మొదలైంది. వాళ్ళాక్కరి పేరు చెప్పలేను. వరమాలి కుటుంబ సంస్కారం కల్గిన పాఠకవృందమూ వరవశించిపోతారు, కళ వాగ్ధత్తవుడు.

ఇంత సుందరమైనకృషి కందుకూరు వారెవరో చేపట్టారు, చేయవలసివుండగా. ఇది ఎవరో చేసినప్పుడు — కనీసం కందుకూరువారు, లేదా కందుకూరు కాలేజీవారైనా పట్టి యీ గ్రంథావిష్కరణకు ఏర్పాటు చేయడం సముచితంగా వుండేది. అంటూ, యీ "జనార్దనాష్టకాలకు బి. ఎ. కె రంగారావు 'జమీందారువృత్తి' తయారింపు"గూర్చి మా 'లోకలిను' రెడ్డిల్లతోకమే ముందుగా అనామ్యలేమా వొక క్వశ్చన్‌మార్కు తగిలించారు. ఈ గ్రంథావిష్కరణను కందుకూరులో ఏర్పాటుచేస్తే చరిత్ర పులకరించినట్లవుతుందంటూ — సింహపురి స్థానిక చారిత్రక విషయాలపట్ల యితోధికంగా శ్రద్ధను కనబరుస్తున్న 'నెల్లూరు హిస్టారిక్స్' వారు కందుకూరు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ గారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరిపారు.

కందుకూరు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ టి. కె. కృష్ణస్వామిగారు తమిళులైనా తెలుగువారు చూపే శ్రద్ధకన్నా మించిన శ్రద్ధను కనుపర్చి యీ జనార్దనాష్టకం వెలువరింపు సభను ఏర్పాటు చేశారు మొన్న 6 తేది. సాయంకాలం బి. ఎ. కె రంగారావుగారి, పీఠికాకర్త ఆరుద్ర గార్ని ఆహ్వానించారు.

అనాటి సభావిశేషాలనే యిప్పుడు మనం చెప్పుకోబోయేది. ఈ గ్రంథావిష్కరణ అనాయితీగా ఏ మంత్రిగార్చేత చేయించలేదు; వొక విధంగా ఇది అవిష్కరణకాదు సమర్పణ. ఏ కందుకూరు జనార్దనుణ్ణి సంబోధిస్తూ నాలుగొందలేళ్ళక్రితం రుద్రకవి అనర్ఘళమైన ఈఅష్టకం చెప్పాడో; మళ్ళీ నాలుగొందలేళ్ల తర్వాత మొదటిసారిగా గ్రంథరూపంలో బి. ఎ. కె. రంగారావుగారు అపురూపంగా ముద్రించిన యీ జనార్దనాష్టక తొలి ప్రతిని ఆ కందుకూరు జనార్దనస్వామికి అలయ మర్యాదలతో పూజలు చేసి సమర్పించారు.

నాలుగువందలేళ్ళ క్రితం ఈ అష్టక పద్యాలను యీ దేవాలయ ప్రాంగణంలో రుద్రకవి అమోఘంగా పాడివుంటాడు; దేవదాసీలు అనందపరవశులై అడివుంటారు; అప్పటి కందుకూరు జనం శృంగారరస భావవివశులై వినివుంటారు— మళ్ళీ నాలుగొందలేళ్ళ తర్వాత శ్రీ బి. గోపాలంగారు రుద్రకవిగారి అష్టకాన్ని భావయుక్తంగా లలితలలితంగా పాడుతుండగా 'కృష్ణప్రియ' వేషంలో శ్రీ బి. ఎ. కె రంగారావు ఆ పద్య భావాలకు అనుగుణంగా ప్రతిభావంతంగా అనంద నృత్యం చేసిచూపారు. అప్పటి జనం తండోపతండాలుగా యీ ఆలయ ఆవరణంలోచేరి చిరి చూచి తన్మయులైనారు. "దనుజమర్దన! కందుకూరు జనార్దనా!" అనే మకుటం వచ్చినప్పుడల్లా పరవశులై చప్పట్లుకొట్టారు. చరిత్ర పులకించినట్లయింది యీ దృశ్యం చూచినవారికి. కందుకూరు పట్టణం దాదాపు గంటసేపు వొక చారిత్రక స్ఫూర్తితో వెలిగిపోయిందా అన్పించక తప్పలేదు.

కార్తీక నగరం మీదుగా బి. ఎ. కె రంగారావు, పద్యానుసుండి అనుద్రారులు కందుకూరు చేరుకున్నారు. సాయంత్రం ఐదు గంటలల్లా నేరుగా జనార్దనాలయం చేరుకున్నారు. అలయ పూజారులు పూర్ణకుంభ స్వాగతం చెప్పారు. దేవాలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేసిన తర్వాత నేరుగా జనార్దనస్వామి గర్భగుడికి తీసుకెళ్ళారు. పాలడి కైంకర్య సేవాదిరూపాలు వేశారు. పూజారుల సహాయ్యా మార్చనకు పూనుకున్నారు దాదాపు అరగంటసేపు పూజ జరిగింది. పూజాదికాలైన తర్వాత రంగారావుగారు జనార్దనస్వామి వారి పదాంతికంగా జనార్దనాష్టక ప్రతిని సమర్పించారు. అనంతరం, అలయ ప్రాంగణంలోని సూదీర్ఘ శంలోవున్న పాగ్స్యశిల్పాల్లో వీణాపాణియైనవ, వొక శిల్పాన్ని రుద్రకవిగా పూహించి అశిల్పంపై భక్తిపురస్సరంగా పూలు చల్లి నమస్కరించారు.

తర్వాత కాలేజీ అవరణంలో — బహిరంగ సభ వున్న అర్. డి. ఓ. శ్రీ ఎం. బి. ఎస్. ప్రసాద్ అధ్యక్షతన సభ. తొలుత తెలుగు లెక్చరరు శ్రీ కె. బి. కె. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి చతురమైన సమావకూయిష్టంగా స్వాగతవచనాలు పలికారు. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ టి. కె. కృష్ణస్వామి ఆంగ్లంలో ఎంతో సమయోచితంగా క్లుప్తంగా మాట్లాడారు.

"ఈ ప్రజాస్వామ్యం, కమ్యూనిజం, సెక్యులరిజం రోజుల్లో యివాళ దేవాలయంలో జరిగిన తతంగం మతసంబంధమైనదిగా కనపడుతుంది. ఏమైనా దీనివలన దీనికంది అవాళ సెక్కు అవధులలేకుండా చిన్నాభిన్నమైపోతూ చంద్రుడిమీద మానవుడు కాలు పెట్టిన యీ యుగంలో కూడా 'దేవాలయార్చన' కు పుదేస్థానం వుండనేవుంది. పూర్వకాలంలో దేవాలయాలు అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రదేశాలుగా వుంటూవచ్చినవి. ఇప్పుడు నేటి సమాజ జీవనంలో వీటి ప్రాముఖ్యం క్రమంగా తరిగిపోతున్నది. వారంలోజాతకం ఈకార్యక్రమంలోనంగా దేవాలయంలో కెళ్ళి చూశాం. ఒకప్పుడు మన యీ కందుకూరు సమాజం తన అంతరాత్మనుగూర్చి ఆలోచన (కన్సల్) చేసేస్థలంగా వుండిన యీ చరిత్రప్రదేశం మేమెళ్ళి చూచినప్పుడు అవరణమంతా అసహ్యంగా వుండినది. ఒకమూల ఎవరో సల్లాను దీర్ఘాతుతుండినారు. మేముమొట్టమొదటి కర్తవ్యంగా అవరణమంతా శుభ్రంచేయించవల్సి వచ్చింది—" అన్నారు ప్రిన్సిపాల్ గారు.

అనంతరం రంగారావుగారు మాట్లాడుతూ— రుద్రకవి రసవత్కావ్య వ్యాఖ్యరణకు తనను ప్రోత్సహించింది, నృత్యయత్నం చేసేందుకు మేధావులే అవసరంలేదు భక్తిశ్రద్ధలుచాలు— అని తనను పురిగొల్పింది తన గురువు మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు— అన్నారు. వారిప్పుడు లేరు, మరణించారు. ఆ స్మృతులు దొరలాయేమో రంగారావుగారి కోమలమైన మనస్సు వికలమై వేదికమీదనే భోరున ఏడ్చారు. గద్గదకంఠులై మరేమీ మాట్లాడలేకపోయారు. మల్లాదివారికి కృతజ్ఞతాంజలి ఘటిస్తూ తన ప్రసంగం అసమాప్తంగా ముగించడం అందరికీ ఆశాభంగాన్నే కల్గించింది. వారిడుబ్బా కి ప్రతిగా ఆశాభ్ర కూడా చిరుచిరుకుటులు రాల్చింది. సభ జరుగుతున్నంతసేపూ పూలవాన కురుస్తూనే వుండినది.

బి. ఎ. కె. రంగారావు ప్రసంగించలేని లోటును ఆరుద్ర తీర్చారు. ఆయన మాట్లాడుతూ— "ఈ రసవత్కావ్య వ్యాఖ్యరణకు ప్రోత్సహించిన మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు చాలామందికి పూజ్య గురుపాదులు. లోకోత్తరమైన పాండిత్యం గలవారు. సంస్కృత, పాళీ ప్రాకృతభాషల్లో వుద్దండులు. వారికొల్పినలావ లొక్కొక్కదాట్లో చినవక్రమీద సంతకం చేయనున్నప్పుడు రెండువైపులా కావల్సి వచ్చింది. వేదాలదగ్గరనుండి అత్యంతారుదైన చిట్టి కథలదాకా చదివిన పెద్ద చదువరి ఆయన సాహిత్యానికి ఎన్నెన్నిదారులనో స్వతంత్రంగా పరోక్షంగా పాటుపడ్డారు. 40 ఏళ్ళ క్రితం బెంగుళూరు శృంగారగ్రంథాలను పెట్టి ఎన్నో పత్రికలు ప్రచురణలు చేసినవారు. తన రచనలను ఎందరెందరి పేర్లతోనో ప్రచురించినారు. ఆయన సాహిత్యకృషి అంతా ఒక పరిశోధనే కావాలి అట్లాంటి వుత్తమ సాహిత్యదేశికుడు అందించినవని రంగారావుగారు చేపట్టి ఈ వ్యాఖ్యరణను పూర్తిచేశారు"— అన్నారు ఆరుద్ర.

"ఈ గ్రంథం గొప్పతనమేమిటి? పది పద్యాలు అచ్చువేసేదానికి ఎందుకింత ఖర్చు కావల్సివచ్చింది? ఇంత గ్రంథం మెందుకైంది?— వీటికంతా సమాధానం చెప్పుకోవల్సిన అవసరంవున్నా యీ చిరుచినుకులవానలో వుపన్యాసం దీర్ఘంగా కొనసాగించడం సబబుగాదు.

"చరిత్రలో రుద్రకవులు నలుగురైదుగురు వున్నారు. రాయల అష్టదిగ్గజాలలో ఈశాన్యస్థానంలో వొక రుద్రకవి వుండేవాడు. ఆయన మొదటిరుద్రకవి. ఆరుద్రకవికాదు మన జనార్దనాష్టక రుద్రకవి. తర్వాత నూరేళ్ళకు వచ్చిన రెండో రుద్రకవి బహుశా దీన్ని వ్రాసుంటాడు. సుగ్రీవవిజయమనే యక్షగానంవ్రాసిన వాగ్గేయకారుడూ, నిరంకుశోపాఖ్యానకర్తా అయిన రుద్రకవే మన జనార్దనాష్టక రుద్రకవి... పూర్వం కందుకూరు ప్రశస్తి పాతవం కాగానేపు దేవతెలుగుదేశంలో దొరికిన మొట్టమొదటి పద్యశాసనంలో కందుకూరు ప్రశస్తి, ప్రశస్తి వున్నాయి. క్రీ. శ. 848 యుద్ధమల్లుని శాసనంలో తనపోలి వృత్తం— 'కందుకూర్బెజవాడ గావించె మెచ్చి'— అనే ప్రస్తావన కనపడుతుంది"— అంటూ కందుకూరు ప్రాచీన చరిత్రనంతా పేర్కొన్నారు శ్రీ ఆరుద్ర.

"దాదాపు నాలుగేళ్ళ క్రితం నెల్లూరు పరిశోధకమిత్రులు— శ్రీ ఎ. ఎన్ కృష్ణమూర్తిగారితోకల్సి కందుకూరు వచ్చాం. ఈ గుడి కట్టించిన వారి బొమ్మ ను తల కొట్టేసివుంది. అదిచూచి మా తల చిరిగినట్లయింది. చాలా బాధపడ్డాం; ఫోటో తీసుకున్నాం... ఇప్పుడు గుడిపోయి బడి ప్రాముఖ్యం వచ్చింది. పూర్వం దేవాలయాల్ని నమ్ముకుని ఎన్నో వృత్తులవారు బ్రతికేవారు. ఇప్పుడు దేవాలయం పూర్తిగా మూఢనమ్మకం అయిపోయింది. ఆ స్థానంలో ఇప్పుడు బడి ముఖ్యమైంది. అంతేకదా! ఎక్కడ విద్యవుంటే, ఎక్కడ సంస్కారంవుంటే, ఎక్కడ మానవాభ్యుదయానికి కృషిజరిగితే, అక్కడే దేవుడుంటాడు. అంధ్రదేశంలో ఇప్పుడు భారీపరిశ్రమ అరుపలేగదా! అక్కడే కేవలం తల నీలాలమీద జరుగుతున్న వ్యాపారం బిందాంతరాలకు పోతున్నది దేవుడిక్కుట్టు తోటి విద్య వినిపిల్లాలి; కందుకూరు జనార్దనాలయానికి 900 ఎకరాలున్నాయన్నారు. ఇప్పుడా భూమంతా ఎవరెవరి అనుభవంలో వుంది? ఈగుడి ఎందుకిట్లా వుంది? దేవుడికిచ్చే అకరాలులేవే.? మా మాటలు అక్షరాలా అక్షరాలంకారు. గుడికి అనుబంధంగా బడి, అందులో చదువు, గ్రంథాలయం, విజ్ఞాన సదుపాయా న్నపుడు, సంగీతాది కళలకృషి జరుగుతున్నపుడు, ఆ దేవాలయానికి సార్థకతవుండేది. ఆనాటి ఈనాటు అక్కడ కళాశాలం వెలిసింది. నాలుగేళ్ల క్రితం మేమొచ్చినపుడు కాలేజీ లేదు. కాలేజీద్వారా యీప్రాంతంలోవిజ్ఞాన విస్తరణ జరగాలి. ఇప్పుడిక్కడ కాలేజీ వచ్చినా ఇంకాసొంతభవనంరాలేదు. గుడి సెల్లో ఆతరేతర ప్రదేశాల్లో వరవంచల్లో వుంది. అయినానరే ప్రిన్సిపాల్ గారు తమిళులైనా ఎంతో శ్రద్ధతో కృషి చేస్తున్నారు. వారికి అభినందనలు"— అంటూ ముగించారు ఆరుద్ర.

తర్వాత బి. అర్. కాలేజీ సంస్కృతాచార్యుడు శ్రీ బి. ఎన్ రాఘవా అష్టక రచనాతత్వంమీద ప్రసంగం చేశారు.

ఉపన్యాసాలనంతరం రంగం మళ్ళీ దేవాలయానికి మారింది. అక్కడ 'కృష్ణ ప్రియ' వేషంలో శ్రీ బి. ఎ. కె రంగారావు నృత్యంచేసారు. బి. గోపాలంగారి బృందం నేపథ్యసంగీతం సమకూర్చారు. చాలాచాలా తేలికగీతాలను, కృష్ణశాస్త్రి, అరుద వగైరా కవుల గేయాలనుకూడా నృత్యంలోకి అనువదించి చూపారు ఇదంతా వొకఎత్తు; రుద్రకవిగారి పది పద్యాలకు నృత్యంచేసిన దృశ్యవైభవం వొకఎత్తు. కందుకూరువాళ్ళు తరించారు, ధన్యులయ్యారు.

నృత్యం అయ్యేసరికి రాత్రి 10½ అయింది. మళ్ళీ కాలేజీకి రంగంమారింది. కాలేజీ 'జువాలజీ' లాబొరేటరీలో ప్రిన్సిపాల్-స్టాఫ్ బృందం కమ్మని శాకాహార విందు చేశారు.

ఇంతకాలం ఎక్కడో చరిత్రగర్భంలో మరుగునవుండిన కందుకూరు రుద్రకవి గారి యీ మధుర దేశికవిత మళ్లీ యిన్నాళ్ళకు యీ రూపంలో వెలుగులోకివచ్చింది. వెలుగును తెచ్చింది (నాలుగు వందలేళ్ల క్రితం గోల్కొండనవాబు కుతుబ్‌షానుండి రుద్రకవిగారు కానుకగా పొందిన యీ కందుకూరుసీమ చింతలపాలెం గ్రామం మళ్ళీ యిన్నేళ్లకు వొక మంత్రి— చెంచురామానాయుడుగార్ని అంధ్రదేశానికి యిచ్చింది— అంటూ సభలో వొకరంటుండినారు!

లంచం

శ్రీ టి. పి. జాన్ రైజ్

లంచానికి తలవంచడం
న్యాయాన్ని నరికెయ్యడం
కుమ్మరాని నేరం
దేశానికి ద్రోహం.
లంచానికెన్నో కులాలున్నాయి
కులానికొక పిక్చర్ రేటుంది
పనులు కావాలన్నా
పైకం రావాలన్నా
ముందసీట్లో కూర్చోవాలన్నా
ఏడుకొండలవాని దర్శనం కావాలన్నా
రేటు తగ్గితే
గేటు దాటిస్తారు.
దిలాయితీగా మాట్లాడి
న్యాయం చేకూర్చమంటే
అక్రమాల పుప్పుల్లో బిగించి
నానా గొడవలుచేసి
నామరూపాలులేకుండా చేస్తారు
కాబట్టి!
అవినీతి అనే 'అము'లో
మానవత మాడిపోతూవుంది.
మౌనపు మగ్గంలో
సునతీరితాలు
'పండెం'లా అటూ ఇటూ కొట్టుకొని
అలసి, అంతరించి పోతున్నాయి!
ఇక గిరిత్రించి లాభంలేదు
కలసి కట్టుగా కదులుదాం
కర్తవ్యాన్ని కద తొక్కిస్తాం
న్యాయాన్ని నలుమూలలా నాటుదాం

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 17 of 1967.

E. P. No. 38 of 1968.

కాదం వెంకమ్మ ... — వాది.
కాదం వెంకయ్య వగైరా — ప్రతివాదులు.

పై దావాలో యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 24-9-1969 తేదిన పగలు 10 గంటలు నుండి బహిరంగమైన వేలం వేయబడును.

ఆస్తి షెడ్యూలు:—

(1) నెల్లూరు డి. కనిగిరి స. డి. లో చేరిన, పెదయిర్లపాడు గ్రామంలో 381 నెంబరు పట్టా సర్వే నెం. 775/2-ఏ రు, య 1-46 సెంట్లు గల తూర్పుకు హద్దులు:— [తూ] సర్వే నె 764 రు చిన్నమూడి కొండయ్య భూమి [ద] సర్వే నెం 779/2-ఎస్ రు, డిటో [ప] సర్వే నెం 778/2 రు, డిటో [ఉ] సర్వే నె. 775/2 బి రు డిటో. ఈ లోని య 1-46 సెంట్లు కూన్సుకోట క్రయం రు. 500/-

(2) డిటో గ్రామంలో నెం 477 రు పట్టా, సర్వే నె. 856/4 రు, య 1-08 లు గల పెరంవాండ్లతోటకు హద్దులు:— [తూ] సర్వే నె 856/6 బి రు కూడల గంగమ్మ భూమి [ద] సర్వే నె. 856/5 రు డిటో [ప] సర్వే నె. 167 రు డిటో [ఉ] సర్వే నె. 856/6-బి రు డిటో. ఈ హద్దులలోని పెనలవాండ్లతోట య 1-08 సెంట్లు. రూ. 500/- లు.

(3) డిటో గ్రామంలో:— [తూ] దారి కొంతవరకు - కుపాకుల వెంకయ్య స్థలం కొంతవరకు [ద] కుపాకుల వెంకయ్య యిల్లు [ప] బజారు [ఉ] బావిదగ్గరకు పామ్యేదారి. ఈలోని పెంకుటింటిపు పూరి యిల్లు 6 అంకణములున్నూ, ఈ యింటికి అమర్చిన తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పుసామాను దూలాలు, కూడములు వగైరా. ఈ యింటికి వుత్తరమువుండే కాలిస్థలము 40 ద. మూరలు.

క్రయం రూ. 150/- లు.

(4) డిటో గ్రామంలో:— [తూ] పట్టా చినకొండయ్య యిల్లు [ద] దారి [ప] కాలెం మాలకొండయ్య యిల్లు [ఉ] కూనాల వెంకటసుబ్బయ్య కాలిస్థలం. యీ లోని 3 అంకణములు గల పంకుటింటిపు పూరి ఇల్లున్నూ, ఈ ఇంటికి అమర్చిన తలుపులు, ద్వారబంధనములు, పైకప్పుసామానులు.

షరా:- పై 1 TO 4 ఐటములలో 1 వ ప్రతివాదికి సమిష్టిన ½ భాగం హక్కుగలదు. రూ. 75/- లు.

—యస్. పోలిరెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

కొత్తపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

K. D. M. C. File Sc. 435 of 66.

E. P. No. 257 of 1968.

చిలకం రామకోటయ్య — వాది.
కేదారుశెట్టి వీర్రాజు — ప్రతివాది.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి పై కోర్టువారివలన 22-9-69 తేది పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలం వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, కొత్తపేట తా॥ ఆత్రేయపురం సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన, రాజవరం గ్రామం తా॥ పాతి పేటస్థలం తాటియాకుల యింటికి హద్దులు:— [తూ] 12 గ. పంచు కేదారిశెట్టి అప్పారావుగారి స్థలం [ద] 6 గ. రాజవీధి [ప] 9 గ. కోమూరి రామన్నగారిస్థలం [ఉ] 12 గ. కేదారిశెట్టి రామారావుగారి స్థలం. యీ హద్దులమధ్య రమారమి 95 చ॥గ. స్థలం. యిందులోవున్న తాటియాకుల యిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైక వగయిరా, నానావరికరములు వలన్న ముం సహా.

—వాడ్రేవు పాపయ్యపంతులు,
వాది ప్లీడరు.

పల్లెలు

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఎం. ఎస్. వీరరాఘవన్ సెప్టెంబరు కార్యక్రమం—

12, 16 తేదులలో మధ్యాహ్నం నుండి కోవూరు బమా బంది; 17 ఉదయం నెల్లూరు గ్రామాధికార్ల అప్పీళ్ళు, మధ్యాహ్నం నుండి కోవూరు జమాబంది; 18 ఉదయం నెల్లూరులో గ్రామాధికార్ల అప్పీళ్లు, మధ్యాహ్నంనుండి కోవూరు జమాబంది; 19 ఉ. 8 గంటలకు వవ్వేరు చెరువు తనిఖీ, మధ్యాహ్నంనుండి కోవూరు; 20 మధ్యాహ్నంనుండి కోవూరు; 22 ఆత్మకూరు; 23 ఉదయం పెంచలవాగు చెరువు, మధ్యాహ్నం ఉదయగిరితాలూకా లోని శైరవరం చెరువు తనిఖీ; 24 రాపూరు; 25 పొదలకూరునమితి చూచు కొని నెల్లూరు; 26 ఉదయగిరి, సాయంత్రం నెల్లూరు, 27 నెల్లూరులో ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంటు, జిల్లా డెవలప్‌మెంటుబోర్డు మీటింగులు; 29, 30— నెల్లూరులో ఆర్. టి. ఎ. మీటింగులు.

కోవూరు నవరణ

గతవారం తి. వ. హైస్కూలు టీచరు ఒక విద్యార్థి వద్దు రాంగొట్టాడనేవార్త చదివారు. అది కొంత అపోహలకు దారి తీసింది. ఆ సంఘటన స్కూలులో జరగ లేదు, స్కూలు ఆవరణలోకూడా జరగ

తరువాత 7 వ పేజీలో

జూ. కాలేజీలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

నంజీవరెడ్డి చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి, స్వతంత్ర పార్టీయుడైన ఎం. ఎల్. సి. శ్రీ దిలి కొండయ్యచౌదరి సమేతంగా గంట ఆలస్యంగా నేదుగావద్ది రామసుబ్బారెడ్డి ఇంటిముందు వాలాడు. ఆ ఆలస్యం నాది కాదు, దారిలో ఉండపోతగా కురిసిన వర్షానిది అన్నాడు శ్రీ నంజీవరెడ్డి. రామ సుబ్బారెడ్డిగారి ప్రథమ స్వాగతనమస్కారా లనంతరం రోడ్డులోకి వచ్చేసరికి నెల్లూరు సింహాద్రిగారి పూలరథం తయారుగావుంది. బాణసంచావేడుకలు కళ్ళు మిరుమిట్లు గొల్పుతున్నాయి. చిలకలూరిపేట బొమ్మర సానులకు— వారి సగ్నశృంగార భంగిమల ప్రదర్శనం కలకోలుగా వుండింది. ఎంత జోరంటే, అందరిదృష్టి వారిమీదనేకాని, మంత్రిగారి రాకను గమనించినవారే వున్నట్టులేదు! నంజీవరెడ్డి పూలరథం ఎక్కడు కాబోలు ననుకున్నాను. దివ్వు క్కున ఎక్కికూర్చున్నాడు. ఆయనేకాదు, ప్రక్కన చంద్రశేఖరరెడ్డి కూడా. ఉన్నంత వరకు చదివడం బంటుగదా అది! దివి కొండయ్యగారుకూడా ఈ పెండ్లిపల్లకి ఎక్కినట్లే! బాణాసంచాలు, బ్యాండు వాద్యాలతో పల్లకిం ముందుకు సాగుతుండ్రి మాపాటికి మేము సభాస్థలికి చేరాము.

తి. వ. హైస్కూలు ఆవరణలో ఏర్పాటైంది సభ. ఆడంబరంగానే ఏర్పాట్లు చేశారు. అయితే వర్షాటంకం. సన్నజల్లు పడుతూనేవుండింది. కనిగిరి టవున్ జనాభా 15 వేలు; కాని సభకు నాలగైదు వేలమంది వచ్చినట్లున్నారు. అంతమంది రావడం కాదు విశేషం; ఆ వానలో తడ్సు తడుస్తూ కదలకుండా కూర్చోవడం మెచ్చుకోదగిన విషయమే. శ్రీ నంజీవ రెడ్డి ఆ ప్రాంగణంలోనే 'జూనియర్ కాలేజి' అని బోర్డు తగిలించివున్న ఒక సిమెంటురేకుల షెడ్డులో లాంఛనంగా శాస్త్రోక్తంగా కాలేజి ప్రారంభోత్సవం జరిపి వేదిక ఎక్కారు. ఒక దళ కుర్చీల్లో ముఖ్యులందరూ ఆసీను

ఎయ్యారు. మరో శాసనసభ్యుడెవరైనా అయితే అందరికంటేముందు మంత్రిగారి ప్రక్కకుర్చీ రిజర్వ్ చేసికొనివుండేవాడు! శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి నాయకత్వ కాదు. కార్య కర్తనేనం చాటుకున్నారు—సభ జరిగినంత సేపు గల్పానే వుండినాడు.

పంచాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ దివి. కొండయ్య స్వాగతం చెప్పారు. శ్రీయుతులు పులి వెంకటరెడ్డి, వెంకయ్యనాయుడు గారలు కనిగిరి సమస్యలను వివరించింది, నంజీవరెడ్డిగారి సహాయాన్ని కోరారు. ముఖ్యంగా మంచినీటివసతి, విద్యుచ్ఛక్తి విషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పారు. మాట్లాడిన వారందరూ నంజీవరెడ్డి హస్తాలను 'సువర్ణం' చేశారు. అంటే నంజీవరెడ్డి గారి సువర్ణ హస్తాలతో కాలేజీ ప్రారం భించడం.... అంటూ అభివర్ణించారన్న మాట. వైశన్యపూరితమైన హస్తాలకు ఆ ద ర్శాన్ని ఆపాదించడం ఆ విలేకరికేమీ రుచించలేదు!

కనిగిరివాళ్ళ తర్వాత చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడారు. ఆనారో గ్యంతో అసలు మాట్లాడనన్నారు కాని, మామూలుగానే ఉపన్యాసపు జల్లు కురిపించారు. కనిగిరితాలూకాలో స్వర్గీయ శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారిచేతితో పునాదిరాళ్లు వేయించిన పనులు పూర్తికావాలని, తి. వ. కూడా అందుకు దోహదమిస్తుందని చెప్పారు.

నంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ప్రభుత్వంవల్ల కనిగిరి పట్టణానికి ఏమీ జరక్కపోయినా, 80 వేల రూపాయల విరాళం చెల్లించి జూనియర్ కాలేజి సంపా దించుకున్నందుకు కనిగిరి వాసులను అభి నందించారు. కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి, ఉదయగిరితాలూకాలకు కేంద్రం కాబట్టి, కనిగిరి సీనియర్ కాలేజి అయ్యేదాకా కృషి చేయాలని సూచించారు. శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డిగారిగుర్చి మాట్లాడుతూ వెంకటరెడ్డి మంచివాడని, సామ్యుడని, శాసన సభ్యులలో వుత్తముడని; ఒంగోలు జిల్లా వచ్చినప్పుడు ప్రముఖపాత్ర వహించబోతా డని, తాలూకాకు మరింత ఎక్కువగా పాటుపడబోతాడని సుదివారు. నంజీవరెడ్డి కొత్తజిల్లా ప్రస్తావన తెచ్చారు. కొత్తజిల్లా డిసెంబరులో అవతరించగలదంటూ; ఆ జిల్లాకు కేంద్రం ఏదైనా కానీయండి— నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కిందికి, వేమాపాడు వద్దకు తేకుండా వేసుకో దానికి ఈ జిల్లా అవసరమన్నారు. దీనికి నాగార్జునజిల్లా అనే పేరు పెట్టుకున్నా పెట్టుకోవచ్చునన్నారు.

జిల్లాలో అక్టోబరు నవంబరు నెల్లో దొరతిపోటు పెట్టుటకు ప్రయత్నం చేయ గలనని నంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు. వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది. సభ సమాప్తమయ్యేసరికి వేదికమీద వారందరూ శీస్నానం చేసినట్లయింది!

రాత్రి కూమితనలాల్యాంకు భవనంలో మంచి కాకాపోరవిందు జరిగింది. చేర్మెన్ గారు హృతం మూలం చిట్లిస్తుండినాడు!

——

—మా. వి

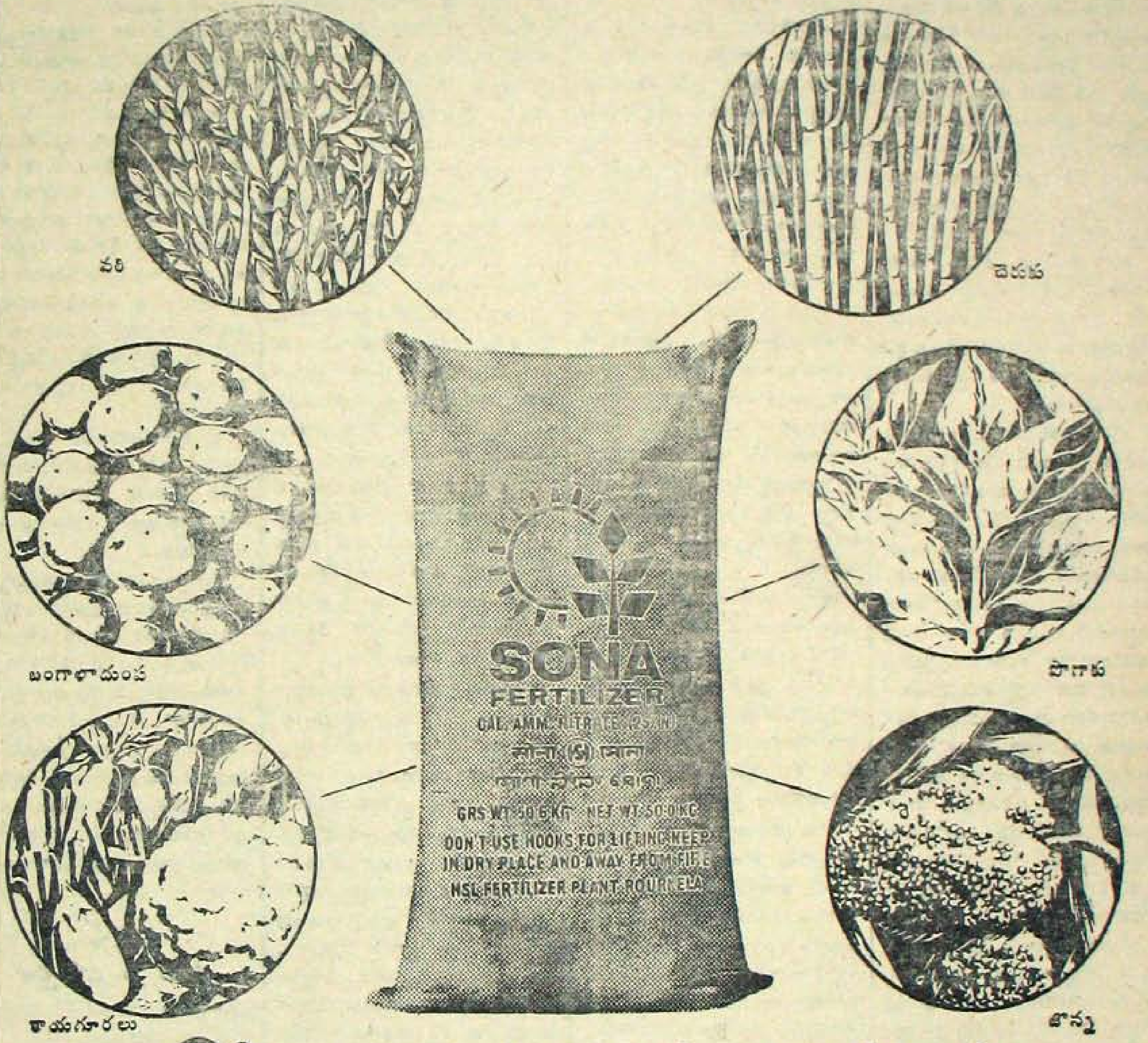

సోనా ఎరువు (25%N)ను చాలా పంటలకు వాడవచ్చునని ఎప్పుడైనా అనుకున్నారా

ఎందుకంటే సోనా ఒక్కటే నత్రజనిని ఇచ్చి మొక్క త్వరగా మొలిచి, తీరుగా ఎదిగేలా అంటే రెండువిధాల తోడ్పడుతుంది.

నత్రజని మొక్కలకు అతి ముఖ్యమైన ఆహారము. సోనాలో నత్రజని అధనంగావుంది—(25%N)—అందువల్లే తక్కువ వాడినాసరే మొక్క త్వరగా మొలిచి, తీరుగా, ఏపుగా ఎదుగుతుంది. సోనాను అన్ని పంటలకు అనగా: వరి, చెరకు, గోధుమ, ప్రత్తి, చెట్టధాన్యాలు, కాయధాన్యాలు బంగాళాదుంప, మొక్కజొన్న, పొగాకు, కాయగూరలు, కాఫీ మొ॥ వాటికి వాడవచ్చును. సోనా అన్నిరకాల భూములకు మంచిదే. చవిటి భూములకు శ్రేష్ఠమైంది. ఏమంటే కాల్షియం చవిటిపోరను విరిచి, భూమిని ఎక్కువ సారవంతం చేస్తుంది. సోనాలో తేమ బాగా నిల్వ వుంటుంది గనుక మెట్ట భూములకు అద్భుతంగా పనిచేసుంది.

సోనాలో నత్రజని హెచ్చుగావుంది గనుక తక్కువ ఎరువు కొనుక్కుంటే చాలు. రవాణాకు, నిల్వ చేయుటకు ఖర్చు తక్కువ అవుతుంది. అందుకే మిగతా వాటికంటే సోనా ఎరువు మీకు లాభసాటి. సోనా నిరపాయమైంది.

సోనాను నిల్వ చేయుటకు, రవాణాకు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు అక్కరలేదు అది నిరపాయమైంది

ఉచితం ఈ కూపన్‌ను పూర్తిచేసి యీ ఎడ్రసుకు పంపి సోనా వివరాలను ఉచితంగా పొందండి. బాక్సు నెం॥ 684 కలకత్తా-1

పేరు ____________________

____

చిరునామా ____________________

____

ZR-2

సోనా-పైర్లు ఏపుగా పెరుగుటకు మంచి శక్తివంతమైన ఎరువు.

HSL-24/69 TEA

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170. Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)